Ն. 2865 — 1894 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 3 ՇՈՒՐԱՔ ԷՐԹԷՍԻ — 1312 ՇԷՄԱԶԻ ԻՎ ԱԽԸՐ 17 — ՕՆՈՒՆՇԸ ՄԷՆԷ

20 ԿԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԱՊՈՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 դուբէ	6 դուբէ	3 դուբէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 զ.	70 զ.	40 զ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհիտիյէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

Յունվ., Հունվ վէ Յունվ սահիթէ զ. 5
Փիւնէիւ սահիթէ 11ի 10ը. հա. » 3

Մէվսիմը նախկինա սահիր պէտքէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ սէրճ օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մահթապասընտա տուր։ Գեանֆէթի մէվսիմ հագգընտա կազէթանըն սահիպի վէ Մէսուլ

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ճարտնիա սահաքիրինին Բօրթ-Արթիւրի զամպի ԻԹԱՏսի վէ եէնիտէն տահա պիր թազմ մուվաֆֆագիյէթլէրէ մազհարիյէթի միւնասէպէթիյէ. Ճարտնիանընը հէր Թարաֆընտա օլաբողը կիպի Թօքիօտա տախի իճրան չէհրային իտիմիշտիր։ Բօրթ-Արթիւր մուհարէպէսինտէ հէրիհատաբ օլան սահաքիրատէն 151ի Հէրոչիմայա միվասէլէթ ԻԹմիշ տիր։

Ախիրէն պէրան մալիսմաթա կէօրէ, Ժէնէրալ Նոգո գումանտասը ալթընտա պուլընան Ճարտնիա պիրինճի գոլ օրտուսընը՝ Բօրթ-Արթիւրը չըմալ ճիհէթինտէ քէնտին Ֆո-Զու մէվգիրընա հիւճիւմ էյլէմէսի միւսամմէմ պուլընմըշ տիր։

Իքինճի օրտուսընը՝ եազընտա Զինին մէրքէզը իտարէսի օյան Բէքքին չէհրի իւզերինէ էրէրիմէսի մուգարրէր իտիկի բիվպէթի օլունմագտա տիր։

* * *

Բուսիանընը Բոգ-ի Ադի, Վէրտէ և Կէրամ վաքրրընը Սիւվէյշ գանալընտան պիմիւրուր Մինթէսի Շարգա տողրու կէմիլէր տիր։

Բարիզտէ Գլանչ սոգաղընտա միւճէտատէն ինչա օլընան պիր Ալէման քիլիսէսինին բէմը քիւշտար կէչէն հաքթա իճրա օլընմըշ տիր։

Ալէմանիանընը Բարիզ սէֆիրի իլէ սէֆարէթխանէ վէ գոնսօլոսխանէ մէմուրլարը իչպու այինտէ հազըր պուլընմըշլար տիր։ Մէզգիւր քիլիսէնին ինչաստը իչին 20000 լիրա սարֆ օլունըպ, մէպլաղը մէզգիւրընը եարընը՝ Ալէմանիա իմբէրաթորը Թարաֆընտան իհտա իտիմիշ տիր։

Էլեէվմ Բարիզտէ 50000 Ալէման պուլունընը, պունլարընը 6 քիլիսէսի վար իմիշ։

Ֆրանսանընը Թուլօն չէհրինտէ պուլընան տէօրտիւնճիւ վէ սէքիզինճի պանրիյէ սիլահէնտաղ ալայլարընտան այրըլըպ 2 միլյազտին գոմանտասը Թահթընա վէրիլէն 250 քիլիրք պիր գուվվէի սաքիրիյէ՝ Մառսիլյապար առասընա սէվգ օլունմագ իւզրէ պու քէրրէ Մարսիլեայա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Բիվայէթ կէօրէ, պու գոլ՝ մէզգիւր առատա քեանն օլուպ Ֆրանսա Թարաֆընտան զապթ օլունան Տիյէկօսուարօ գասապարընն գուվվէի սաքիրիյէսինէ իլ-վէ իտիլէճէք իմիշ։

ՏԱԽԻԼԻՒԷ

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ Սէլամլըգ այլայընը տուն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույուրմըշլար տըր։

Բէսմը մէզգիւրը սէյր ու թէմաշա ԻԹմէք իւզրէ Ռումանիա սէֆիրի վէ պաշ թէրճէմանը, Սըրպիա սէֆիրի իլէ ալթաշէ միլէթլէրի, Ռուսիա սէֆարէթի պիրինճի վէ իքինճի քեամիպլէրի վէ բէֆիգլէրի, Ամէրիգա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, Իթալիա սէֆարէթի մայէթ վաքրը գոմանտան վէ զապթանը, Ռումանիա սէֆարէթի ժէնէրալ գոնսօլոսը վէ 30տան զիյատէ էճնէպի միւթէպէրանը՝ տարէի մախսուսէտէ հազըր պուլընարագ, պիլվասրնա իլթիֆաթը Շէհրիյարիյէ մազհար օլմըշլար տըր։

ԲԷՍՄԻ.— Տիւնքի ճումաա կիւնի Սէլամլըգ բէսմը ալիսինտէն սօնրա չյան պույրըլան միւսաատէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի իւզերինէ, Ռումանիա սէֆիրի էսալ. Միհիրինէու ճէնապլերի սուրէթը խուսուսիյէտէ հուզուրը չէվքէթմէվգիւրը հազրէթը Թահտարիտէ շերէֆը մէսուլա Նաիլ օլմըշ տըր։

—Տէրսաատէթտէ հապսխանէյի ումումիտէ պուլունան կարտիյանլարա 10 նէֆէր տահա իլավէսի, վէ մաաշ վէ մէսարիֆը սենէվիյէլերի օյան մէպալիղին՝ զապթիյէ միւվազէնէսինին ֆէվգէլատէ թէրթիպինտէն թէվիյէսի խուսուսընա յէտէլ իսթիյզան իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրըլմըշ տըր։

—Ունճեան ամուֆ. Աբիկ էֆ. հազրէթլէրինին կէօք-Սույընտաքի ուն տէյիրմէնի իչին էվրօքատան ճէրկի լազըմ կէլէն ալեաթ ու էտէվաթը ըէսմը կէօմրիւքտէն իսթիսնասը խուսուսընա պիլիսթիյզան միւսաատէի Սէնիյէ էրգան պույրըլմաղա, մէզգիւր տէյիրմէն իչին չիմտիյէ գատար ճէյպ իտիրէրէք մուվագգաթէն տէբօգիթօ ալեզըյա կէօմրիւքտէն չըգարըլմըշ օյան էշեա տէբօգիթօյարընընն կէրի վերիրմէսի իչին քէֆիկիյէթ Բուսուսաթ էմանէթինէ իշար օլընմըշ տըր։

—Պա իրատէի Սէնիյէ Վան, էրզրում, Պիթլիս, Տիյարպէքիր վէ Մուսուլ վիլայէթլէրի տախիլինտէ միւճէտատէն, վէ մէվճուտ օյանլարա իլավէթէն Թէշքիլ իտիլմէկի էվվէլճէ եազլան 18 Համիտիյէ սիւվարի ալայլարընա Թախսիս օրընան մէպալիղին Թէավիյէսի իչին, Մալիյէ Խազինէսինտէն վերիլէն հէվալէնամէլէր՝ Թահրիրաթը ըէսմիյէլերիյէ պէրապէր մագամը պուտինտէն մէզգիւր վիլայէթլէրէ իրսալ գըլընմըշ տըր։

—Մանէնէր կագէթասընընն պէյանընա կէօրէ, սէֆայինը Շահանէնին ինչաաթընա հասը ու Թախսիս օրընան 29000 լիրանընն միմքին օյարընը գասապ սիւրաթլա Մալիյէ նէզարէթինտէն Պահրիյէ նէզարէթինէ իթա իտիմէսի իչին, նէզարէթը միւշարէյէ յհայա էմր վերիրմիշ տիր։

—Հայտար Բայատա ինչա օրընագ օյան Մէճթէպը Թրպպիյէի Շահանէ ինչաաթընընն նէզարէթինէ միյմար Մ. Վալօրի Թային օրընըպ, պու կիւն միյմարը մուսմիւէյհ՝ տաբրեի ասքերիտէ մէզգիւր պինանընն միւխթէլիֆ գըսմարընա ատա չար ըէսմիյերինի Թէրսիմէ պայրյարագ, ըէֆագաթընտա իգթիգա իտէն ըէսմհիյեր տախի պուլընճագ տըր։

—Այսընն վիլայէթի ժանտարմա հէյէթինէ Թախսիս օրընան մէպալիղ պագայասընընն Թէսվիյէ օրընմասը զըմընտա վիլայէթը միւշարէյէ յհատան վուգու պուլան Թալեպ իւզերինէ, մէպլաղը մէզպուրընն սէրիան իրսալի՝ Պապը Ալիտէն Մալիյէ նէզարէթինէ էմր ու իշար օրընընմըշ տըր։

— Սատրազամ ֆէխամ. տէվլ. ճէվատ բաշա հազրէթլէրինին՝ կիրիտա վիլայէթի վալի վէքեալէթինտէ պուլընտըգլարը էսնատէ, թանզիմ էյլէտիքլէրի ումուրը նաֆիա լայիհասընա միւսթէնէտէն վիլայէթը միւշարէյէյհա միւհէնտիսի Սավաքի էֆ. Թարաֆընտան վիլայէթ տախիլինտէ իճրա իտիլէճէք ինչաաթը նաֆիա իլէ պունլարա գարշըլըգ թէտարիքի հագգընտա պիր բարբրթ թանզիմ, վէ վալի վէքիլը լահզգը տէվլ. Թուրխան բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմ գըլընմըշ տըր։ Մէզգիւր բարբրթ՝ ատանընն ումուրը նաֆիասընա մախսուս օրմագ իւզրէ պիր սանտըգ թէէսիսի իչին իգթիգա իտէն մէպալղընն սուրէթը իսթիհսալինի տախի հավի տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթխանէսի սապգ պաշ թէրճէմանը Մ. Բօպէրթ պատէմա Ֆրանսատա իգամէթ ի-տէճէկինտէն, սուրէթը գաթիյէտէ օյարագ տուն չէհրիմիզտէն միֆարէգաթ իմիշ տիր։

—Թօբճը միրիվիվասը սատ. Պըլինթ բաշա իլէ գէվճէսի տախի տուն Մարսիլիա խարիկիյէ էվրօբայա ազէմէթ իմիշլեր տիր։

— Իզմիր-Գասապա շըմէնտրիքէր խաթթը գումբանեասը թարաֆընտան վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզերինէ, խաթթը մէզգիւրընն պէհեր սթասիօնընտա պիրեր վէ եա իքիյեր ժանտարմա նէֆերի պուլընտըրըլմասը՝ նաֆիա նէզարէթինտէն Գապը Ալիյէ արզ օրընմըշ տըր։

—Գայսերիյէ ըէտիֆ լիվասը գոմանտանը սատ. Մէհմէտ Սէրվէթ բաշայա ալթուն եէմէն միտալեասը իհան պույրըլմըշ տըր։

—Ֆուսյունը Ռումիլիյէ իտարէսինին Իզմիտ միւտիրիյէթի՝ կէօրիւլէն լիւզում վէ էհէմմիյէթէ մէպ. նի, նէզարէթէ թահվիլ իտիլէճէք տիր։ Միւտիրիյէթը մումիլիյհա Ֆուսյունը Ռումիլիյէ իտարէսինէ սէնէվի 70-80000 լիրա վարիտաթը զայրը սաֆիյէ ԻԹա ԻԹմէքտէ օրուպ, 30-40 գատար տա միւհագաթը հավի՝ վէ մուամէլաթը ճարիյէ իսէ՝ պալըգ, իբէք, թուգ, թիւթիւն էօշրիւ, բուլ, եերի վէ էճնէպի իչկիլերին էնվաբ, Անատոլու Օսմանը չըմէնտրֆերի թէէմինաթ գարշըլըգը օյան զախիրէ աչարը վէ խազինէի ճէլիլէ իլէ միշլիէրէք իլվէնֆաա օյան բէօսթէքի, պալըգ ավը կկպի մուհիմմ օյան զըսմիրը հավի տիր։

—Գիրինճի մըզրագը այայընա մախսուս օրմագ իւզրէ, Բարիզտէ մէչհուր մուզիգա ֆապրիգաթօրյարընտան պիրինէ պիր պանսօ մուզիգա թագմը սրբարը իմիտտիրիլմիշ տիր։

—Ասքերի գայէմիրի քեաթիպլերիյէ մէմուրիյը ասքերիյէնին տախի մէմուրիյը սաիրէ կկպի եէմին իմտիրիլմէլերի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրըլմաղա, քէյֆիյէթ մագամը Սէրասքերիտէն պիճիմէ օրտուի Հիմայունյար իլէ ասքերի ֆրգաարը գոմանտանընդգարընա էմր ու իշար պույրըլտըը իշիտիրմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ-Մէլանիք շըմէնտրֆէր խաթթընը իքինճի գըսմընը գապուլը մուվագգաթ մուամէլէսինի իճրա իտիմէք իւզրէ մահալինէ կէօնտէրիլէն հէյէթը ֆէնիյէ՝ տուն Մէլանիկէ միվասէլէթ ԻԹմիշ տիր։

—Պրուսանընն Ռումուր պէյ մահալլեսինտէ սաքին տիլկէր քէօր Գրիգոր նամ քիմսէ՝ պիր դաշ կիւնտէն պէրու Զեքիրկէսէ պիր պինասա իշլէյիպ, կէճէլերի պինա սահիպինին տիւքքեանը ըէքէսինտէ եաթար իմիշ։ Կէչէն չարչընպիհ ագշամը տա միւթասը վէճհկէ էյիճէ սէրիսոշ օյաուգտան սօնգրա տիւքքեանա կիտեր վէ կէճէ բէքքէտէն տիւշիպ պօյնու ալթընտա գալըր վէ նէֆէսի քէսիրիկինտէն միւտահիշ պիր սուրէթտէ վէֆաթ իտէր։

ՐՈՒՍԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐ ՎԷ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԻՑԱՕՐՆԱ ԻՀՏԱ ՊՈՒՅՐՈՒԼԱՆ ՆՇԱՆԼԱՐ

Թարաֆը էշրէֆը հազրէթը Բուսիա իմբէրաթօրը վէ իմբէրաթօրիցասը հազարաթընա իհտա պույրուլան Իմիթյազ Նիշանը ֆիւրուզէֆշանը իլէ պիրինճի ռիւթպէտէն Շէֆագաթ Նիշանը Հիւմայունընը միւշարէյէյհիւմա հազարաթընա թէսլիմ վէ թէվսիէ մէմուրեավէրանը քիրամը հազրէթը Շէհրիյարիտէն վէ միւշիրանը ազամտան տէվլ. Ֆուատ բաշա, վէ Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքեանէ քեաթիպլերինէն սատ. Քեամիլ պէյ հազարաթըլա, եավէրանը ճէնապը Շէհրիյարիաէն սիւվարի մերիվիվասը սատատ. Երուսուֆ Իզզէթ բաշա՝ քէնճէնպիհ կիւնիւ կէճ վագթ հաբէքէթի իտէն թրէնլէ Բէյթէլսպուրնա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթի ԻԹմիշլեր տիր։

ԲՈՒՄ ԲԱԹԹԻԳԻՈՆԷՍԻ

Լում Բաթթիգիոնին ինթիխապընա իշթիրաք իտէճէք 21 ինթիխապճիլարընն նասպու թայինի զըմընտա, Բաթթիգիանէ Սինոդ վէ միւխթէլիֆ մէճլիսլէրի՝ տուն սապահիանիրդ գայմագամը Նամանայէֆէնին թահվիը ըիյասէթինտէ ագտը իճթիմա ԻԹմիշլեր իսէ տէ, պէրվէճճը ամի սէպէպտէն տոլայը իճթիմաը մէզգիւր պիր նէթիճէյէ միւնճեբը օյամամը տըր։

Սինոդ վէ միւխթէլիֆ մէճլիս ադալարը՝ բէս իլէ պէսապէր 20 զէվաթտան միւրէքքէպ օյտուգլարը հալտէ, բէհին ԻԹամ բէյէ սէյատհիյէթտար օյուպ օյամագ մէսէլէսինտէ իքի միւսավի ֆիգայա թագտիմ՝ օլընարգլարընտան, (պէհեր ֆիրգա 10 բէյ օյամագ իւզրէ) մէսէլէնին հարի միմքին օյամայըպ, տիկեր պիր ԻԹմիմայա թաալիգ օլընմըշ տըր։

ՁԱՐՇՈՒԻ ԲԷՊԻՐԻՆ ԻՆՇԱՍԸ

Զարշուի Բէպիրին ինչաաթ միւնագասասընա եէնիտէն միւսայէրէթ օրունմասը խուսուսընտա հէնուզ պիր գարար վերիմիշ օյամայրպ, պէհեր մէթրօսը ալթուն ագչէ 256 զրշ. օյարագ էյան Մ. Սավաժանը էօհտանսինտէ պուլընմագտա տըր։

Ինչաաթը մէկքիւրէ չարլընամէսինտէ մուախխարէն պագը թասարրաթ ԻԹա օյունըպ, ինչաաթըն մրգտարը՝ չարչը սօգագյարընն մէսահէի սաթհիյէսի իւզերինէ թային օյունմըշ, վէ սօգագյարընն մէսահէի սաթհիյէսի 24000 մէթրօսան իպարէթ պուլընմըշ օյմաղա, պու հարտէ ինչաաթ գօյայ հիսապ օլընագիլէճէք տիր։

Միւնագասայա պայանմասը խուսուսընտա պու կիւն վէ եախսա բագար էրթէսի պիր գարար վերիլէճէկի միհեթմիշ տիր։

Մ. Լայէզին միվէքքիլի պուլընան Պէյճիգա ինչաաթ գումբանեասը իլէ Պաեան Մինաս պէյին միվէքքիլի օյան Ֆօրժ ա'Լգօ նամ ինչաաթ գումբանեասը՝ միւնագասայա իշթիրաք իչիւն յազըմ կէլէն թէէմինաթը ԻԹա էյլէմիշէր տիր։

Ֆուսյունը Ռումիլիյէ ֆէնընը զըրաաթ միշալիրի վէ Պրուսա հաբիր տարիխթասալիմի միւտիրի Թորգոմեան Իզզ. Գէորգ էֆ.ին իպրաղ ԻԹակին խըրտէմաքը հասընէ վէ բէվիյէթքեաբանէսի՝ մագհարը թագտիրը այն պույրուլարագ, էֆ.ի մումիլիյհէ իւչիւնճի բիւթտէն պիր գըլԹա Մէճիսի նիշանը զիյանը իհան պույրըլըգը՝ մաէրմէմնունիյէ իշիտիրմիշ տիր։

Պունտան ագտէմ Թարաստա իճրաի թէպպաղէթ իտէն Տօգթ. Թէոդոսս Պէգարիսիս էֆ. պու ատֆա պիսսէլամէ Տէրսաատէթէ միվասէլէթ ԻԹմիշ օյուպ, թապիպը մումիլիյհ՝ ֆէնընը թրպպընն նէվիճատ պագը ճիհէթլերինի սուրէթը մաթլուպտէ թէգագիգ էյլէյէրէք իքմաը մայիսմաթ ԻԹմէք իւզրէ եագընտա Վիէննա, Բարիզ վէ Լօնտրայա կիտէճէկի իշիտիրմիշ տիր։

Թապիպը մումիլիյհ՝ իչպու սէյահաթընտան ավտէթ ԻԹմիքտէ, Տէրսաատէթտէ գայտճագ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Տույունը Ռումումիյէնին պու ամէնէ նոյ. այը հասրլաթը՝ կէչէն 1893 սէնէսի մէզգիւր այ հասրլաթընա նիսպէթլէ թագրիպէն 9000 լիրալըգ պիր ֆազլա կէօսթէրմէքտէ տիր։

* * *

Շարգի Բումէլի վէրկիսինին կէչէն նոյեմբէր այը թագսիթի ալէյուսու Տույունը Ռումումիյէ վէզնէսինէ թէալիմ իտիրմիշ տիր։

Ա. ՁԳԱՑԻՆ

Կէլէճէք չարչէնպէհ կիւնիւ Մայր Եկեղեցիտէ ագտը իճթիմա իտէճէք օյան Մէճլիսին տավէթնամէլերի տուն Բաթրիգխանէ թարաֆընտան ագայալա իրսալ ու թէվզի օլընմըշ տըր։

Իշպու իճթիմատէ եէնի կրոն՝ վէ ֆազ. Ժողովար իլէ Բաթրիգ ինթիխապաթընընն իճրասընա թէչէպպիւս օլընաճագ տըր։

Ս. էշմիածին Սրբազան Կաթողիկոսը պունտան ագտէմ Բէթերապուրկ Ասարը Ամիգա հէյէթինէ միւրաճաաթ իտէրէք, Ս. էշմիածին Թանգարանընը պիր հալը ինթիգամա վագ ու իֆրազ իմիէք իչին երգասը իսթիխաստէն պիր մուալիմին օյ թարաֆա իրսալինի թաէպ ԻԹմիշ օյմաղա, հէյէթը մումիլիյհա՝ իշպու թէքլիֆի գասպլ իտէրէք, Ս. էշմիածինէ կիթմէսինի ֆէրշ ասարը ամիգա միւզէսի միւտիրինէ պու քէրրէ թավսիյէ ԻԹմիշ տիր։

Միւթէվէֆա կիւտիւկեան Գրիգոր էֆ.ինին պիրատէրի թիւճճարանը միւթէպէրանտէն կիւտիւկեան Յակոբ էֆ.՝ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

Խորասանճեան Ալիքսան էֆ.ինին ճէնազէ արայը՝ տուն սաաթ 8տէ Պէշիքթաշա Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ մութանիժան պիր սուրէթտէ իճրա օլընմըշ տըր։ Նէօյլէքի, մէզգիւր արայա Բաթրիգ Տեղապանը Դիմաքսեան Գեր. Տ. Հրմայեակ Սրբազան իճրան ըէյասէթ խուսուպ, պունտա Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս, Սէֆերեան Գեր. Տ. Սիմէոն, Զամչեան Գեր. Տ, Բարթուղիմէոս, Ալեաթճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանլար իլէ պիր խայլի վարդապետ վէ քահանայարը հազրը օյտըգլարը կիպի, միւթէհայիրեան վէ միւթէպէրանը միլլէթէն վէ էճանիպէն տախի պիր խայլի զէվաթ մէվճուտա պուլընմըշլարտըր։

Բաթրիգը սապգ Ակրգեան Ամեն. Տ. Խրէն Սրբազան հազրէթլերի՝ եասը օյարագ քիլիսէսէ Դաստա տուրմագտա իտի։

Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէն կէլէն 16 նէֆէր չակիրտան իլէ Մաքրուհեան մէքթէպինին չակիրտանը տախի եասը օյարագ, ճէնազէնին էթրաֆընտա սաֆպէսթէ օյուպ, պու միւնասէպէթլէ միւթէվէֆճանը զիքրը ճէմիլինէ հիւմէթէն Մաքրուհեան մէքթէպի տուն դարալը պուլընմըշ տըր։

ՃԷՆազէ այինինին խթմամընտա Իզմիրլեան Սրբազան պէյիդանէ պիր մէրսիյէ սէօյլէյէրէք, միւթէվէֆանընն էվսաֆը հասէնէ վէ խասայիլը մէմուհէսինի մէհտ ու սէնա իտէրէք, չիմտիյէ գատար պուլընտըրը միւթէատտիա միլի մէճլիս վէ հէյէթլերինտէ հիւսնի իյֆաի վազիֆէ ԻԹտիկինի թիզգեար ԻԹմիշտիր։

Պունը միւթէագրպէն ճէնազէ՝ քիլիսէտէն այայ իլէ տիշարը չըգարըլմըշ, վէ 30-40 գատար ճէօմատաթ արապալարը ըէֆագաթ ԻԹտիկի հալտէ, ճէնազէ՝ էօլիս արապասընա վագ, վէ Շէյլի գապրիսթանընա նագլ ու տէֆն օլընմըշ տըր։

Ճէնազէ իւզերինէ պէր վէճճը տիի զէվաթ վէ հէյէթլեր Թարաֆընտան միւթէատտիտ կրանթալլար վագ օլունմըշ իտի.

Խորասանճեան որդիք
Խաչիկ էֆ. Խորասանճեան
Մանուկ էֆ. Արզրեան
Պէշիքթաշ Թաղ. Խորհուրդը
Քեապրա մաղազասը մէմուրիյնի
Մանիֆաթուրա մաղազասը մէմուրիյնի
Բարսեղ էֆ. Կիւլպէնկեան վէ զէվճէսի
Նազարէթ էֆ. Մուրատեան վէ զէվճէսի
Իսման Բօրթուգալեան
Մ. Բարաշզօ
Եուսուֆ էֆ. Եսապգիտէս։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Ալիքսան էֆէնտի Խորասանճեանի յուզարկաւորութեան հանդիսին առթիւ փոխան ծաղկեփունջի ի նպաստ հասատատութեանս բարեհաճած են նուիրել.

	զզ.
Մեծ. էֆէնտիք.	
Գողոս Աստարճեան	108
Հանգուցեալ գրավաճառ Գասպար Գայսէրեանի գրատունէն	108
Մարգոս Թաշճեան	108
Տօգթ. Գ. Նահապետեան	108
Նազարէթ Ֆրէնկեան	216
Ցարութիւն Տիսիզեան	216
Ցարութիւն Մօսաիզեան (գասաւոր)	120
Թէքէեան եղբարք	120
Գրիգոր Եվրէնեան	100

Նաեւ հանգուցեալ Տիկին Աննա Յովհաննէս Մուրատեանի համար ծաղկեփունջի փոխան 95 զ. նուիրած են Մեծ. Գ. Գ. Ս. Կիւլէսերեան եղբարք։

Կ. Պոլիս 2 դեկտ. 1894. (Կնյ.)

Խորասանճեան ընտանիքը իւր խորին շնորհակալիքը կը մատուցանէ այն ամէն ազգականաց ու բարեկամաց, որք հաճեցան ներկայ գրաւոր ողբացեալ Ալիքսան էֆ. Խորասանճեանի տխուր հանդիսին, և այս առթիւ յայտնեցին իրենց համակրանաց և ցաւակցական ըզգացմանց հաւաստիքն։

Միւթէվէֆա Գանթար Յովհաննէս աղային մախսուսը Գանթար Պոլսոս աղա տուն կէճէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ ԻԹմիշ օրմաղա, ճէնազէ արայը եարընն սաաթ 5 ½տա Պէյօղլընտա էրմէնի Գաթօլիք Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինէ իճրա օլունաճագ տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 13 դեկտ.

Մ. Պիւրսօ՝ ֆամիլիասընա հէմամ հիշպիր սէրվէթ պրագմամըշ օյարընընան, Ֆրանսա հիւքիմէթի՝ մումիլիյհա ֆամիլիասյա սէնէվի 10000 ֆր. Թախսիսինի թէքլիֆ իտէճէք տիր։

Գէրլին 13 դեկտ.

Ռէյխսթակ մէճլիսի գոմիսիոնը մէճլիսը մէզգիւրտէ պուլընան պագը մուզիրը ազանընն Թահթը մուհաքքէմէյէ ալընմասընա տամր պաշ միւտտաիի ումումիին Թալէպ ԻԹտիկի միւսաատէյի 4 ռէյէ զարշը 9 ռէյ իլէ ըէտտ ԻԹմիշ տիր։

Սոֆիա 13 դեկտ.

Սօպրանիէ մէճլիսի՝ հէյէճանը պիր միւպահասասան սօնրա, Բաասօլավօֆ ֆրգասընա մէնսուպ Մ. Վուլչֆբէ մէպուսլըընը էքսէրիյէթը ազիմէ իլէ ֆէսխ ԻԹմիշ տիր։

Պուլկար հէյէթը միւտիրանը՝ բաթէթա նիզամնամէսինի թասվիպ ԻԹմիշ օլմաղա, իշպու նիզամնամէ՝ թէպպաուէճէնէպիյէ հագգընտա տախի թաթպիգ ուճրա օլընաճագ տըր։ Մէզգիւր նիզամնամէ՝ եագընտա Սօպրանիէ մէճլիսինէ թազտիմ իտիլէճէք տիր։

Լօնտրա 13 դեկտ.

Մ. Կլատսթօն՝ պիր գաչ էֆֆէթա գալմագ իւզրէ Երլպայը իպթիտայարընտա Ֆրանսատա Պիարիցէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Մարսիլիա 13 դեկտ.

Աւսթրիա իմբէրաթօրիցասը էյիպապէթ՝ պուրսայա միվասէլէթ իտուպ, կէլտիկի կիւն Թրանսաթլանթիգ գումբանեասընն ժէնէրալ Շանդ նամ բասթա վաքրընա բաքիպէն Ալիժէրէ ազիմէթ ԻԹմիշ տիր։

Բէթէրսպուրգ 17 դեկտ.

Զարրն՝ եագընտա Վարշաւիայը զիյարէթ իտէճէկի մէրվի իսէ տէ, զանն օրընտըզընա կէօրէ, պու սէյահաթ՝ Ռումի Երլպայը եօրթուլարընտան սօնրա Հէյտարմչիտա սէրայընա վուգու պուլաճագ զիյարէթինէ միւթէատրզի օլաճագ տըր։

Բարիզ 13 դեկտ.

Մ. Բասթէօրին անվալը սրհհիյէսի պիր գաչ կիւնտէն պէրու բէք զիյատէ էնսիէյի մուճիպ օյմագտա տըր։ Մուալիմը միշարէյէհին քէրիմէսի Մառամ Բրնէ Վալերի Բաստ իլէ տամատը՝ Բասթէօր տարիւ ամէլիյաթընտան տիյարը չըգամագտա վէ խասթայը պագմագտա տըրլար։

ՖՐԱՆՍԱ

ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ ՄԻԽՍԹԷՄԼԻՔԵԱԹԸ

Այէմանիա իւէ Ֆրանսա մուհարէպէսինտէն պէրու՝ Ֆրանսանըն բօլիթիգաը էվրօբայը տիւշիւնտիւրմէքտէ օլուպ, Ֆրանսանըն միւսթէմիքեաթ բօլիթիգաը իսէ մուզայիրի օլարագ էվրօբայը մէմուն գելմըշ տը։

Մ. ժիւլ Ֆէրրինին Թօնքին բօլիգաար տէվամ իտէմէսիկինտէն, էվրօբանըն բահաթլըը մէճճուլ հալտէ գալտը։

Ֆագաթ Մատակասգար մատտէսինին եէնիտէն զուհուրի, վէ պու տէքա զայէթլէ ճիտտի պիր հալ քէսպ իթմիշ օլմասը, իշլերէ եէնի պիր բէնկ վէրիպ, տախիլի Ֆրանսատան գիյատէ խարբեճի Ֆրանսա իւղերինէ տիւշիւնիրմէյէ պաշլամըշ օլմասը չրգգընա գուվվէթ վերիյօր քի, էվրօբատա սուլհ ու սալահընը պագը գալմասը զայրեթինէ էասի պիր էմարէ սայրլապիլիր։

Ցահա կէչէն կիւնլէր պիր Ֆրանսըզ ալիմի վէ բօլիթիգա էրպապը տիմէքտէ լտի քի, Ֆրանսանընը խարիճի միւսթէմլիքեաթ բօլիթիգաը, վէ պու եիւզտէն գուհուրա կէլէճէք սաատէթը հալ, միւճէրրետ Ֆրանսանընը տիկէր էվրօբա տէվլէթլէրիյէ սուլհ ու սալահ իւզրէ եաշամասընա միւթէվազգէք պիր մատտէ օլուպ, եգհիմէտ աթիգ Ֆրանսա միւսթէմլիքեաթընընը ինկիլիզլէր եէտինէ կէչմիշ օլմասը՝ Թըրաքալար իւէ Վաթերլոընը նէթիճէսի իտի։

Ֆիրլագը էկէր ինկիլիզ տօնանմասը Թրաքալարտա Ֆրանսա տօնանմասընա զալէպէ չալմըշ օլմասա, վէ Վաթերլո մէյտանընտա տախի ինկիլիզ օրտուսը Ֆրանսըզ օրտուսընը պօզմուշ պուլընմասա իտի, Հինտիսթան վէ Ամերիգա ճիհէթլէրինէ պիր չօգ Ֆրանսըզ արազիլերի՝ ինկիլթերա՝ ընը էլինէ կէչէմէզլէր իտի։

Քէզալիք պունընը իշլին իտի քի, մէչհուլ պիր ինկիլիզ կազէթասը՝ կէչէնլերտէ չու ամիտէքի մէսարէ պէյանը էքքեար իտեպիլմէքտէ իտի։

«Ֆրանսանընը խարիճի միւսթէմլիքեաթ բէյտա իթմէքթէշեպիլուլերի՝ ինկիլիզլերին ինքիալընը տէյիլ, իլլա մէճճունիյէթինի մուճիպ օլմասը, վէ հաթթա օ ուզուրտա Ֆրանսայա գարշը էնկել չըգարմարգտան պաշգա, եարտրմասա պիլէ պուլընմալը տրրլար։

«Ֆրանսա տէվլէթի՝ Ադիրիգանընը իշլերիլերինտէ, Թօնքինտէ, Սիամտա վէ Մատակասգարտա եաշլըտրգճա, պիգմի իլէ տօսթանէ սուրէթտէ կէչինմէք իգթիզասը տա օ նիսպէթտէ արթմըշ օլուր։

«Ֆրանսըզլար՝ կիթտիքլերի նիմ եապանի մէմլէքէթլերտէ մէտէնիյէթ ռուհընը տա պիրլիքտէ կէօթիրտիքլերինտէն, թիճարէթ մէնպաւարըմըզ տահա զիյատէ արթմըշ, վէ պիգիմ եարարզըմըզընդէյին պիր գըսմը տախի, եէնէ պիգիմ մէնֆաաթըմըզ իշին գօմշուլարըմըզ թարաքընտան իճրա գելընմըշ օլուր։

«Պու էյլիք սուլհ վագթի իշին տիր։

«Խիւտա նէքերտէ՝ էկէր պիր կիւն տախի Ֆրանսա իւէ մուհարէպէյէ թուտուրմագ պէտպախթլըզընա տիւյար օլուր իսէք, օլ վագթ տախի մէտէնի վէ թիճարէթկահ հալինէ կէրմիշ օլան օ միւսթէմլիքեաթ՝ հազրը նազրը պիգիմ էլիմիզ կէչմէք իհթիմալի թահէթընտա պուլընմըշ օլուրլար։»

Շուրասը բէք սահիհ տիր քի, հէր հանկը էվրօբա տէվլէթի օլուր իսէ օլսուն, ուզագ վէ տէնիզ այրը մահալլերինէ եայլըր իսէ, տայիմա քէնտիտէն գիյատէ գուվվէյի պահրիյէյէ սահիպ պուլընան տէվլէթլէր իւէ սուլհ ու սալահ իւզրէ եաշամագ մէճպուրիյէթի տէ օ նիսպէթտէ արթմըշ օլուր։

Պունընը իշլին տիր քի, Ֆրանսա տէվլէթինին խարիճէ եայլըմագ թէշեպիսինէ՝ էվրօբանընը սուլհ ու սալահը իշլին էյի պիր նազար իւէ պագէլըօր։

Վէ պունընը իշլին տիր քի, միւճէրրետ սրրքի էվրօբա իշլերինի բարմագլարընա սարմագ մէնֆաաթընտա եախսա ինտարնտա պուլընան պագը Ֆրանսըզլար՝ Ֆրանսանընը գուվվէյի ասքերիյէսինի վէ գուվվէյ պահրիյէսինի էվրօբատա թօր սագլամագ, եանի Այէմանիայա, Իթալիայա, եախսա ինկիլթէրայա գարշը թէհտիտտէ պուլընապիմէք իշլին, հիւքիւմէթին Մատակասգար սէֆէրի թէտապիլէրինէ գարշը կէլմիշէր տիր։

Ֆագաթ Ֆրանսա տէվլէթինին ըիճալը վէ Մէպուսան մէճլիսի իւէ Ադան մէճլիսինին էքսէրիյէթի՝ Մատակասգար սէֆէրիններին կէրէք Ֆրանսըզ նուֆուզ ու թէսէրի, կէրէք Ֆրանսա թիճարէթի, վէ կէրէքսէ էվրօբանընը սուլհ ու սալահը ճիհէթլէրինէ հուսուլէ կէթիրէճէյի նէթիճէլէր իւզերինէ պաշգա տիւրլու տիւշունմէյէ պաշլամըշ օլուգլարընտան, ագալիյէթին իգտամըրը պօշա կիթտի։

Էվրօբանընը ահվալը ասքերիյէսինի պէյլքի հէր Ֆրանսըզտան գիյատէ պիլէն էսպագ բէիսը վիւքէյա, վէ ախիրէն հարպիյէ նազրը պուլընմըշ օլան Մ. Ֆրէյսինէ կիպի մահիր վէ ալիմ պիր զաթ՝ Մատակասգար սէֆէրինի իլթիզամ իտէրէք, տահա տիւնքի կիւն Ադան մէճլիսինտէ չու մէպատէ պէյանը էքքեար իյլէմէքտէ իտի։

«Զաթէն եէտտիրմէզտէ պուլընան միւսթէմլիքեաթ իմբէրաթօրլուղը բէք կէնիշ օլուգընտան, պունտան գիյատէսինի էյտէ իթմէք իսթէյէմէյիր։

«Եէրէք վիւքէյաի հազրէյէ վէ Մատակասգարտա ամ տէնիլէն չէյ եօգ. սահիր նագլիյէ հայվանլարը տախի եօգ կիպի օլուպ, Մատակասգար սէվահիլինտէն բայիթախթա գատար եիւք թաշըմագ իչին ագալլի 8000 նէֆէր համմալլար իհթիյաճ կէօրիւնիյօր։

Ատանընը էհալիսի՝ քէնտի տախիլի մահսուլը վէ մամուլաթը իւէ բէք ալեա կէչինէպիլիր պիր հալտէ պուլընտրզընտան, սէվահիլին զապթը վէ ապյօգասը՝ քէնտիլէրինի ամանա կէթիրմէյէ ասլա քեաֆի օլմազ։

Պու 15000 ասքէր, սիւարինին ամիլարը, թօբալը վէ միւհիմմամի թաշըյան 8000 նէֆէր համմալլար թա մէմալիքին իշլերիլերինտէ պուլընան բայիթախթա գատար հարպ իւէ իւէրի եիւրիւմէյէ մէճպուր տրրլար քի, տաղլարտա նէ արապա վէ նէ տէ թօր կէչիրիլէճէք եօլ եօգ, վէ այլրճա տէմամ իտէն սաղանագ եաղմուրլարը միւշքիլի տահա գիյատէ արթըրմագտա տրրլար։

Ֆագաթ պունլար, եալընըզ ագշամլարը էվվէ կիթմէք կիպի ատի հալլեր տայլապիլիրլեր։

Պու հալ մուհարէպէ հալի տիր։

Ցիւշէնին բուսուլարընա, մանօվրարընա, խաթր ու խէյալտէն կէչմէյէն կիւնտիւզ վէ կէճէ հիճճումլարընա, վէ խուսուսի իւէ հէմ մէտէնի միւլքէրտէ չարէսիզ օլան նիչէ ֆէվգէյատէ միւշքիլեբէ գարշը մուհաֆազա իտիլէճէք չէյ, եալընըզ օրտու վէ ասքէր տէյիլ, իլա օ 8000 համմալլարը վէ թաշըտրգլարը նիզամսըզ եիւքլերի տէ մուհաֆազա իթմէյի տիր քի, պու ճիհէթ հարպտան չօգ գիյատէ միւշքիլ վէ չօգ գիյատէ մուխթարալը պիր հալ տրը։

Մատակասգարլըլարը, քէնտի նիզամ օրտուլարընտան, գրչտան տօյան նէվիճատ թիւֆէնքլերինտէն վէ Գրիւբ, կաթինկ վէ Հօչքիս թօբալարընտան մատատա, էսկի չագմագը թիֆէնքլեր վէ պունըն կիպի չէյլեր իւէ միւսերրաֆ պիր թազմ տախի պաշը պօզուգ չէթէլերի վար տրը քի, ֆ. եօլտա նիմ մէտէնի մէմալիքլերտէ պունլարըն հիսապպրզ, էրքեանսըզ վէ հիյլէլի հարաքէթլերի, նիզամը տիւշմէնտէն չօգ գիյատէ մուխթարալը վէ պիհուզուլուզ վերիճի հալտէ պուլունըլար։

Մատակասգար հիւքիւմէթինին ազ չօգ նիզամը օրտուսը իսէ, 30 պին քիչի հիսապ օլունմագտա իսէ տէ, պունլարըն Ֆրանսըզ ասաքրինէ գարշը մէյտան մուհարէպէսինէ կիրիշճէճ գատար ինթիզամլարը վէ մուվաֆֆագէյէթ իւմիտլերի օլմամը տրը։

Ֆագաթ պու հալ՝ անլէրին օրմանլար արասընտան ուֆագ գաֆիլէլէր իւէ հիճումլ իտէճէքլերի իհթիմալինի մէյտանա կէթիրիյօր քի, պու իսէ մէյտան մուհարէպէսինտէն գիյատէ մազարրաթը կէօրիւնիւպ, Ֆրանսըզլարըն մէշղուլիյէթի միւտտէթլերինի տախի խայիտէն խայլի արթըրապիլիր։

Պունլարը սէօյլէյօր իսէք, եալընըզ Ֆրանսա տէվլէթի թարաքընտան տէրէճէսինի անլամմագ իշին տիմէքտէ օլուպ, եօգսա պիր միւտտէթ եվվել եալսատ պիր միւտտէթ սօնրա Ֆրանսանընը գաֆէրեապ օլաճաղը իւզերինէ շիպհէ իհթիմէքլիյի, ֆիքրիմիզատէն կէչիրմէքլիյի պիլէ պիր խաթաի ագիմ ատտ իտէրիզ։

Պիգիմ անլամմագ իսթէտիկիմիզ պայլըճա ճիհէթի չու տրը քի, Ֆրանսա սէնէտտէ եալընըզ պիր գաշ միլեօն ֆրանգլըգ գիյատէ մալ սիւրէպիմէք իշին պու պէօյիւք զահմէթլերի իւզերինէ ալը՞ր մը իտի։

Էվվէլինտէն պէրու պիր սրրքի հրմայէ սէօգիւ տիր կիտէյօր։

Վէ վուգու պուան չիքեայէթ տախի, գարարկիր օլմուշ պուլընան հրմայէ յարթիարընըն, Մատակասգարլըլար թարաքընտան բախնէսար իտիրմիշ օլմասը իտի։

Թամամլամա պիր հաֆթա վէ բայիթախթատա պիր այ վագթ կէչիրիպ ահվալի սիւգմիշ օլան Մ. Հանրի Մաժէ տէյօր քի, Ֆրանսա տէվլէթի հէր հալտէ Մատակասգարրն ումուրը մալիյէսինի, կէօմրիւլէրինի, հէյէթը զապրթասընը վէ օրտուսընը, քէնտի իտարէսի թահէթընա արմալը տրը։

Պէօյլէ օլսըզը հալտէ, սրրքի հրմայէ սէօգիւնէ պիր մէյտան գալը՞ր մը։

Ցիմէք տիր քի, Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ պայէատ զիքր օլընան միւշքիլլերի տէրէճէսինտէ իթմէսի իւէ Մատակասգար ատտասընը քեամիլէն զապթ իթմէք նիյէթինտէ պուլընըօր քի, պունընյա էվրօբանընը սուլհ ու սալահը պագասընա թագվիյէթ վերիմիշ օլսըզը՝ կէօրէն կէօզլեր իշին կիզլի գաբագը պիր հալտէ գալմամըշ օլուր։

ԹԻՎԼԱԻՀԱԹ

Թօբխանէ Նախպիկի՝ Մէքթէպ Նիւվվապտան մուխրէճ Հիւսէյին էֆէնտիյէ,

Էտիրնէ վիլայէթինտէ ձիսրը Մուսթաֆա Բաշա գազասը Նախպիկի՝ Էմալը Նախպի սապրգ մէքրէմ. Մահմուտ Մուխթար էֆ.յէ,

Խիտավէնտիկեար վիլայէթինտէ Պիկատիչ գազասը Նախպիկի՝ Ճիլէ Նախպի սապրգը մէքրէմ. Մէհմէտ Թեվֆիգ էֆ.յէ,

Մամուրէթիւլ Ազիզ (Խարբութ) վիլայէթինտէ Էկին գազասը Նախպիկի՝ Էրեկլի Նահիյէսի Նախպի սապրգ Մուսթաֆա Ֆեվզի էֆ.յէ,

Սեյտնիկ վիլայէթինտէ Թեգօշ գազասը Նախպիկի՝ Տորը տէրէ Նախպի սապրգ Պէքիր Խամայիլ էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Ավրաթ Հիսարը գազասը Նախպիկի՝ Թաշըճա Նախպի սապրգ մէքրէմ. Մէհմէտ Ֆեվզի էֆ.յէ Թէֆվիզ պուլ-ըմըշ, վէ մումախիլէյհիմին ահքեամը չերիյէ վէ գավանիյը մերիյէ տահրէսինտէ իլիֆի վազիֆէ իլէ Զաթը չէվքէթիմթը հազրէթ Խիլաֆէթբէնհիյէ վէ Ցէվլէթը Ալիյէլերինէ սատագաթան ինհիրաֆ իթմէյէճէքլերինէ տահր թահրիֆլերի իճրա գելընմըշ տը։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻԹԻՑ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

ՐԷՍՄԻ

Գօնեա վիլայէթինտէ քեսին Անթալեատա Նոյ. 30տա 14 միւսապ, 7 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տը։

Նոյ. 29տան 30ա գատար Ատանանընն Համիտիյէ գազասը-յա դեկտ. 1տէ 5ինճի կիւն օրմագ իւզրէ Ցիյարպէքիրտէ գօլերատան վուգուաթ օլմամըշ տը։

* * *

Գարապիկատան Թուզլայա գատար Մարմարա սէվահիլի միւվարէտաթը հագգընտա իթթիֆազ օլընան թէտապիրը թէհֆիքուդիյէնին ախիրէն լազմ օլընմասընա մէպնի, գարանթինա ալթընտա պուլընան սէվահիլի քէշթ ու կիւգարա մէմուր օլան կէմիյէ վաքօրը Հիւմայունընն տէվամը մէմուրիյէթինէ ալուգում գալմատարզընտան, քէլֆիյէթ Սրհհիյէ նէզարէթինտէն Պահրիյէ նէզարէթինէ պա թէզքերէ պիտիրիլմիշ տիր։

* * *

Վիլայաթը Շանանէտէն կէլէն գուրա ասքերինին էպիսէ վէ էշեասընընն մուքէմմէյէն թէմիզլէնմէսինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ Պաշը վալեաի Սեբասքերճէ տօգթ. սատատ. Հաիմ բաշա հազրէթլերինին ըիյասէթի թահթընտա պիր գօմիսիօն թէշէքքիլ իթմիշ տիր։

* * *

Կէչէն 8 այ զարֆընտա չէհրիմիզին Սթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու ճիհէթլերինտէ պուլընըպ տերուն էրինտէ չիչէք, թիֆօ, գեզամուգ, գուշ պօղան վէ սաիր պուլաշըգ խասթալըգլար գուհուր իսէն 800 խանէ վէ եախսա աքարթման՝ ուսուլը ֆէնենիյէ սաիրէսինտէ թիւթսիւլենմիշլեր տիր։

Պիր պուլաշըգ խասթալըգ գուհուրինտէ տերհայ Մ. Օնտարկանը ճէպ, վէ իրճապ իսէն թիւթսիամէլիյաթընն իճրա իթտիրմէսի խուսուսընտա Շեհր Էմանէթինտէն ումում պէտիտիյէ թապիպլերինէ էմր վերիլմիշ տիր։

* * *

Նոյ. 23տէն 30ա գատար Պիրինճի Տարբէի Պէյէտիյէ տախիլինտէ մուխթէլիֆ մահալլերտէ 935 չօճուգա աշը ամելիյաթը իճրա օլընմըշ տը։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ԹԱՊԻՈՐ ՄԱԽՍՈՒՍ

Էմրազը էֆէնտիյէ, թէնասիւիյէ վէ ճիրտիյէ։

Գալաթա քէօրրիւ պաշը Նօ. 5։

)(237)(

ՐՕՏԻԼ ԻՏԱԼԻԱՆԷՍԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՍԻ — ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԴՍԱՎԻՆ ՏԸ ՄՕՆՊԻԷՐԻՆ — ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՍ

Իշի գատէրէ հէվալէ իթթիքանէն պաշգա պիր չարէ պուլամասը իսէ տէ, գաատէրին կէօսթէրմիշ օլսըզը Թարիգ՝ հայրէք քի մագսէտինէ խըզմէթ իտէճէք Թարիգ տէյիլ իտի. չէօղլէ քի, պուլունսըզը պիգասար հալտէ Պրէսթ Թարաքընա կիտէճէք օլան արապա եօլա չըգամազը սրրատա, տէրնալ արապայա կիրիպ էսքի եէրինէ օԹուրու վէրտի։

Բէնանէն եիրմի պիր միլ մէսաֆէտէ վագը Լամպալ նամ մէվգիյէ վասլ օլսըզտա, խայը միւտտէթտէն պէրու Թասագիպ իթմէքտէ օլսըզը արապայը եօլա չըգամազա հազրը պիր հալտէ կէօրիւնէճէ Բօլ Մէրսիյէնին նէ հրսա իթմիշ օլսըզը բէք գօյայ քէյֆ օլունմամազ։ Գալպի չիտտէթլէ չարբմազա պաշլասը, տամարլարընտա ճէվէլան իտէն գան պիւթիւն տամարլարընը բաթլաթարրճաճագ գանն իթտի։ Գուլունտրզր արապա իսէ պիր տիւգիյէ իւէրիւէմմէքտէ օլսուզընտան, տիւշիւպ Թէքերլէքլերին ալթընտա էգիրիպ բարա բարչա օլմայը կէօզիւնէ ալարագ արապատան աշաղը աթլասը, վէ էօնտէն կիտէն արապանընն գարուսունա գատար արչրրասը, պասամազընն իւսթիւնէ չըգար, վէ արապանընն իշինտէ իխթիյար պիր քիմսէնին կազէթա օգուտարդընը կէօրիւնճէ եըլարրըմ վուրմուշ կիպի սարբլար։

Կէսզլերի բարբլ բարբլ բարլայան պէնգի օլուգ վէ միւտիշ պիր չախսընը՝ մէմուլին զայրը պիր սրրատա եիւգիւնէ պագաղընը կէօրիւնճէ, արապանընն իշինտէքի չախս՝ հայրէթ վէ Թէճճիւպտէ գալըպ էլինտէքի քիթապը պրրագարագ Բօլընն ատէթա պիր մէճնուն օլուտուղընը հիւքմ իթթի։

Բօլ իսէ պրրագրպ տավուշտը։

Պազը գալան ճիւզի պիր իւմիտ իլն, Լամպալ մէվզրֆինտէ բաթթ կէլտիյի ատամլարտան իսմատ արատը վէ իքի կիւնտէն պէրու հիչ պիր բօսթա արապատը կէչմէմիշ օլսուզընը խապէր ալտրգտա, երրմի պիր միլ մէսաֆէյէն կէրի տէյնմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունսընընը անլատտը։ Պօշ եէրէ սարֆ իթմիշ օլսըզը բարա՞յը մը, գայ իթմիշ օլսըզը վագթը՞ մը ամրսընն։

Լաքին մէյուս օլանճագ սրրա օլմայըզ, պիր ան եվվել նէ եարբլաճագ իսէ եարմագ իճապ վէ եախսա Պլանչ իւէ Պլանչը գաշըրանլարընը իշինի թօզունու գայտ իթմէք թէչիքէտինէ բազը օլմագ իգթիզա իթմէքտէ իտի։

Կէրի աէօնմէք իւզրէ կէլէճէք բօսթա արապասը իսէ ֆէրտասը կէճէ Լամպալա միվասէլէթ իտէճէյինտէն, վէ օ վագթա գատար պէքլէմմէք Բօլ իշին մուհալ գապիլինտէն օլտուզընտան, բարասընը ասյտը վէ ճէպինտէքի ալթը ալթուն զար կիպի էրիսիչ օլտըզը հալտէ տախի, պիլա թէրէտտիւտ պիր արապա քիրալայըզ, ֆէրտասը սապան Ըենէ միվասէլէթ իթտի։

Օրատան պիր ան եվվել Ֆէմբերէ կիթմէք լազմէտէն իտի իսէ տէ, այրճա պիր արապա քիրալամագ չէօլլէ տուրսուն հաթթա բօսթա արապասընա պէնէճէք գատար պիլէ բարասը գալմամըշ իտի։

Պունընն իլէ պէրապէր մէրամընտան վազ կէչմէյիպ. պիր տէյնէք թէտարիք իտէրէք եօլա տիւշիւս վէ քէմալը ճէսարէթ վէ սիւրթլէ եիւրիւմէյէ պաշլասը։ Օն իքի սաաթ միւթէմատիյէն եիւրիւյիպ օն պէշ միլ մէսաֆէ գաթ իթտի։

Եօրզունլըղա թէհամմիլ իտէմէյիպ, վէ պու ատէմը թէհամմիլինտէն նայի քէնտի քէնտինէ լանէթ օգուլուպ, Բլօէրմէլտ տուրմագա վէ պիր օթէյէ կիտիպ ուլուլպ գուվվէթ ալմագա գարար վերտի. իւշ կիւն եվվել Վօպարօնընն եաթմըշ օլսըզը օտայը վերտիլեր։

Ուզգուրը տախլ բահաթ օլմայըզ, իքիտ պիրտէ տէհշէթլի բուլայար կէօրէրէք ուլայընը իտի։

Շաֆագ աթաբըզընտա գալգըպ եօլա բէվն օլտու. լաքին իլք կիւնտէն զիյատէ թագաթարզ վէ մէճալսըզ իտի։ Տէֆինէ մուվաֆֆագ օլամասընը պիր ուլուլուգընտան, այագլարը իւէրի վարմամագտա օլուպ պաշընտա աթէշլեր եանմագտա վէ քեմիքլերի սըզմագտա իտի. լաքին պու հալլերին քեաֆֆեթինէ թէհամմիլկիզար օլարագ, եէտի միլ գատար մէսաֆէ գաթ իտիպ ժօսլէն գասապասընը կէշտի վէ Լօզմինէ զարիյէսինէ թէգարրուպ իթտիյի սրրատա, պիրտէն պիրէ կէօզիւնիւ պիր գաթը պուլութ գալըպտը վէ հէր թարաֆ գարարտը զանն իթտի։

Այագտա տուրամայաճաղընը հրսա իտէրէք էլինտէքի տէյնէյէ տայանը իսէ տէ, տէյնէք զամըշ միսալի էքի գաթ օլարագ եօլուն քէնարընտաքի խէնտէյին իշինէ տիւշիւ վէրտի։

Պու պաղընն հալտէն հէմ պիր սէրինլիք հէմ տէ պիր սրճագլըգ իւէ ալըլը, ալնը պուզ կիպի օլուպ պօղազը աթէշլեր իշինտէ եանմագտա իտի։

Այլլըզը սրրատա, գէյֆիքթի պօղուգ գըր սագալը պիր քիմսէնին՝ եանընա տիզ չէօքմիշ, ալընը վէ գուլագլարընը արգաղընը սօուգ սույա պաթրրըմըշ պէզ իւէ օվալամագտա օլուղընը, վէ աղզընտա պիր չէյ տամլթտըզընը, վէ պիրազ էօթէտտէ պիր արապայա գօյուլու զաֆիք պիր պէկիր տուրտուղընը, վէ պու պէկիրին՝ պաշընը այագը ուճունտա տուրան պիր քէօրէյէ էյմէքտէ իսիլկինի միշչանէտէ եյէտտի։

Պու իսթիյար՝ Բօլընն՝ կէօզլերինի այագընը կէօրիւնճէ,

—Նա՞սրլըն, պիրազ էյիմ՞ոն։

—Եվվէթ, պիրազ էյի իմ, Ալլահ սէնտէն բազը օլսուն։

—Էլիմտէն կէլէնի եաբարմ, վազիֆէմի իճրա իթտիմ. Գեօղլէ սէնի սէրիմիշ տուշմիշ կէօրտու իսէմ, եօլմիշսիւն զանն իթտիմ. նէ՞ օլսուն։

—Նէ օլսուղմը պէն տէ պիլմէմ, պիրտէն պիրէ իւզերիմէ պիր զաֆիլիք կէլտի, տուշտիմ։

—Պաշգա տէֆա պէօյլէ զաֆիլիք հրսա իթմի՞շ մի իտին։

—Իլք տէֆա տրր։

—Մէպպի նէ՞ օլապիլիր։

—Եորզունլըզ։

—Ուզագտա՞ն մը կէլիյօրսուն։

—Բարիզտէն։

—Եիւրիյէրէ՞ք մի։

—Ըենէ գատար արապա իւէ կէլտիմ, Ըենտէն պուրայա գատար եիւրիւտիմ. լաքին եիւրիմէյէ ալըրզգ տէյիրիմ, տիւն իսէ օն պէշ միլ մէսաֆէ եիւրիւտիմ.

—Պու կիւն տէ եէտի. ֆէնա տէյիլ. էլպէթ եօրուլուրսընը. տահա չօգ եօլուն վա՞ր մը։

—Պիրմէմ քի։

(Տեվ-4)

ԲԱՒԼԱՔԻ (ՊՕՂԼՈՍ) ԲԺԻՇԿ ՇԱՇԻԵԱՆ

Շեհրիմիզ աթըպպասընտան օլուպ պու նէվի թէթէպիւանթա բէք գիյատէ մէրագը օլտուղը մարիմ օլան Տօգթ. Թորգոմեան Վահրամ էֆ. պու քէրրէ տէ մէշհուր Շաշիեան խանէտանընտան Տօգթ. Բաւլաքինին թէրճէմէի հալինի գալէմէ ալըպ Վիէննատաքի Հանդէս Ամսօրեայ քիսալէի մէվգուլէսինէ իրսալ իթմիշ օլմաղլա, շայանը միւթալէա օլան ինչու մէգալէյի պէր վէճճը աթի նագլ ու ալերճ իտերիզ.

Պօղոս Անտոնեան Շաշիեան մեծանրաչակ բժիշկին անուանակից թոռը, եւ Շաշիեան Մանուէլ բժիշկին երրորդ որդին, Պօղոս Շաշիեան՝ որ աւելի Տօգթոր Բաւլաքի անուամբ ծանօթ էր, ծնած է Օրթաքիւղ կ. Պօղոսյ 1806 Թուին յունուարի 6ին.

Թէեւ ոչ այնչափ նշանաւոր որպէս իւր հաւն եւ երեւելի իրեւ իւր հայրը, Տօգթ. Բաւլաքի ալ սակայն՝ էր մին այն սակաւաթիւ հայ բժիշկներէն, որ դարուս առաջին կիսոյն մեծ պատիւ եղան Թուրքիոյ հայ բժշկութեան.

Իւր պապին բժշկական մեծագործութեանց համբաւէն քաջալերուած, եւ իւր հօրը բժշկական յառաջդիմութեանց սիրովը վառուած, մանուկ հասակէն սիրող եղաւ բժշկական բարձր արուեստին, որպէս կ'աւանդեն Բաւլաքիի մտերիմներէն եւ ծանօթներէն խիստ շատեր՝ ծեր եւ տկուար այսօր.

Իւր նախնական ուսումները Պօղոսյ մէջ կատարելով, 16 կամ 17 տարեկան եղած ատեն, դէպի 1822 կամ 23 Թուականները կը ղրկուի Վենետիկ, ուր իւր հօրը պէս պատրաստուելով, 1824 կամ 1825ին կ'արձանագրուի Բատուայի բժշկական համալսարանը՝ որ այն ատենները դեռ ամենէն հռչակաւորը կը համարուէր.

Լուրջ եւ ժրաջան աշխատութեամբ իւր ուսանողական շրջանն աւարտելով կը վկայուի Տօգթ—բժիշկ, եւ ա՛յնչափ յաջողակ քննութեամբ՝ որ իւր քննիչ—դասաւորաց հիացումը չարժելով, պատիւ կ'ունենայ ապժանանալ վարժարանին Յաւէժական Արձանագրութեանց մէջն անցնելու.

Սոյն Արձանագրութիւնը, մրցանակն Շաշիեանի ուսանողական յառաջադիմութեան, դեռ մինչեւ այսօր կը մնայ եղեր Բատուայի բժշկական համալսարանի քննութեանց փառաւոր սրահին մէջ, ինչպէս հաղորդեցին ինձ կարդացողները.

1830ի օգոստոսի 14ին է որ Բաւլաքի Շաշիեան բժիշկ կը հռչակուի, ստանալով նաեւ Լօրեան (դօտէորի) պատուանշանը, որպէս կ'աւանդէ իւր բժշկական վկայականը, զոր հաճեցաւ յանձնել ինձ Մեծ. Պետրոս էֆ. Շաշիեան.

Մեծ եղաւ իւր ազգականաց ուրախութիւնը, մեծ մանաւանդ ուրախութիւնը Մանուէլ բժշկին՝ որ իւր զաւկին բժիշկ հռչակուելովը, ո՛չ միայն ինքզինքը ալեւոր հասակին մէջ փառաւորուած կը զգար, այլ իւր հայրը՝ Պօղոս Անտոնեան—Շաշիեան բժիշկն ալ վերջապէս կենդանացած կը համարէր.

Բաւլաքիի բժիշկ ընդունուիլն ամէն կողմէ շնորհաւորական գրերով կ'ողջունուէր, Հ. Եդ. Հիւրմիզ իւր աննման քնարին թելերը կը թրթռացնէր անոր, եւ Իտալացի անուանի քերթողը Փիանթոն արբայ կը հիւսէր քանասաղծական տողեր՝ զորս թարգմանած է նոյն Հ. Եդուարդ Հիւրմիզ.

Իւր բժշկական վկայագիրն ստանալէ յետոյ, Տօգթ. Շաշիեան անմիջապէս Պոլիս չի դառնար, այլ կերթայ Բարիզ, որ սկսած էր բժշկական առաջին ուսումնավայրի համբաւն հանել, եւ ուր բժշկական հրաշալի գիւտ մը, մեծն Լաէնէքի (1) ստեղծած Ականջադրնիչը (Օ«էլլոսքոպ), բժշկական ուսանող ամենէն անհրաժեշտ մէկ մասն եղած, 1819էն ի վեր՝ մանաւանդ Լաէնէքի մահուանէն՝ 1826էն յետոյ, աշխարհիս չորս կողմէն կը ժողվէր հետաքրքիր բժիշկներու գունդեր.

Շաշիեան Պօղոս բժշկական արուեստին կարեւոր ճիւղը, Ականջադրութիւնը կ'ուսանի լաւապէս, ինչպէս նաեւ մանկաբարձական եւ այլ կարեւոր գիտութիւնները որոնց համար մէկ երկու տարի մնալով Բարիզ, 1832 կամ 33ին կը դառնայ իւր հայրենիքն ի կ. Պոլիս, ուր ամէն բան շնորհիւ իւր մեծանուն հօր պատրաստ էր իրեն համար. ասպարէզ, համբաւ, յաջողութիւն, հարստութիւն, եւայլն, եւ այլն, արդէն իսկ չինուած էին իրեն համար. ինչ բարեբաստիկ սկզբնաւորութիւն.

Շատ չանցած Շաշիեան Բաւլաքի մեծ անուն մը կը հանէ, մանաւանդ Բերայի մէջ, ուր բժշկութիւն կ'ընէր. իւր ծերունի հօրը բոլոր ծուխերը տակաւ առ տակաւ իրեն կ'անցնին, Թուրք եւ Հայ բազմաթիւ երեւելեաց մասնաւոր բժիշկը կըլլայ շուտով, եւ Շաշիեան բժշկական պատիւն անգամ մըն ալ բարձրացնելով՝ մինչեւ իսկ կը կոչուի Արքունի բժշկութեան պաշտօնին, որուն համար կը ստանայ եւ Մէճիտիէ պատուանշան.

Իւր բազմաթիւ յաճախորդաց գլխաւորներն էին մեծանունն Տիզդանք, որոնց հետ ունէր եւ հօրենական արենակցութիւն. Մասնաւոր բժիշկն էր Տիզդեան Յակոբ Զէլէպիին, որ երբ 1847 յունիսին իւր անբուժելի հիւանդութիւնը դարմանելու համար Վենետիկ գնաց եւ Վիշենցա՝ ուր մեռաւ, հետ առաւ զՏօգթ. Բաւլաքին, զոր Զամուճեան պատուելի իւր այն ատենուան թերթին մէջ յիշատակելով, չի մոռար պատուել զայն Լ«ոդ« Բ«ինչ ածականով.

Վարպետ բժիշկ մըն էր այո՛ Բաւլաքի. եւ չա՛տ վարպետ, որոյ վկայ են դեռ այսօր իւր խնամած հիւանդներն շատեր, ինչպէս նաեւ մէկ քանի ժամանակակից բժիշկներ՝ որ մօտ են արդէն իրենց կենաց երեկոյին.

Սակայն իւր վարպետութեամբը, Տօգթ. Բաւլաքի Շաշիեան չէ կրցած յարատեւել, շուտափոյթ յաջողութիւններէն ետքը՝ յանկարծ սկսած է կանգ առնուլ, եւ ա՛լ չբարձրանալ ինչպէս բարձրացած էին իւր հաւն եւ հայրը.

Բառորդ դար մը միայն փայլած է նա իբրեւ բժիշկ. այն ալ իւր հօրը կենդանութեանը. Մանուէլ բժշկին կնացը հետ 1858ին, Բաւլաքիի բժշկութիւնն ալ սկսած է տակաւ վերջ ունենալ Պոլսոյ մէջ.

Կենաց կէս դարը նոր բոլորած, այնպիսի տարիքի մը մէջ՝ երբ բարեհամբաւ բժշկի մը համար ա՛լ դժուար չէ յառաջդիմութեան գագաթնակէտն հասնիլ եւ պանկուիլ յաղթութեան սարդեներով, Բաւլաքի բժիշկ կը սոսկալուէր աւա՛ղ թոռուլ իւր փայլուն ասպարէզը, զոր իւր հաւը պատրաստած էր ինքնօգնութեամբ ա՛նչափ պանծալի յիշատակներով. եւ զոր իւր հայրը անեղծ եւ անվնաս պահելով յանձնած էր իրեն խնամով եւ հաւատարմութեամբ.

Ձեմ ուզեր գրել հոս մի առ մի այն պատճառները, այն բարոյական պատճառները՝ որ զԲաւլաքի հեռացուցին իւր ասպարէզէն. թանձր քողոր մը թո՛ղ ծածկուած միշտ մնան այն պատճառները՝ որք Բաւլաքիի կենաց պատմութեան ամենէն ծածուկ էջերը կը յօրինեն, ինչպէս ըսին ինձ իւր ազգականները...

Շատանց ի վեր Բաւլաքի տանջուելով աչքի հիւանդութեամբ, յատ դարմաններ ընելէն ետքը, երբ կը զգայ թէ չաժշկուելով հանդերձ՝ օր ըստ օրէ տեսութիւնն ալ կը կորանցնէր, կ'որոշէ երթալ Գաղղիա կարող ակնաբոյժներու ձեռքով իւր ճարը գտնելու.

Այս հիւանդութիւնն եղած է մին այն պատճառներէն, այս հիւանդութիւնն այո՛ որ ա՛նչափ կանուխ ղրկած է Թուրքիոյ հայ բժշկութիւնը իւր մէկ կարող անդամին.

1862ին է որ Բաւլաքի Շաշիեան կը թողու իւր ասպարէզը եւ կը հեռանայ իւր հայրենիքէն. Բաւական ժամանակ Փարիզ մէջ, եւ այլուր զանազան բժիշկներու դիմելէն վերջը, 1867 կամ 68ին ա՛լ իւր տեսութիւնը գրեթէ բոլորովին կորուսած, կը տարուի երթալ ապաստանիլ Մէջի Ամոթոսաց յատուկ Բուժարանը՝ ուր իւր աչքերուն վրայ կը կատարուի ակնաբուժական մեծ գործողութիւն մը.

Սոյն գործողութեան չնորհիւ Բաւլաքիի աչքերը քիչ մը կը բացուին եւ կը սկսին տակաւ ինչ տեսնալ. Բայց ինքը չ'ուզեր ալ Պոլիս դառնալ. եւ քիչ մը ատեն Փարիզ մնալէն յետոյ, կ'երթայ քաղաքել Ֆրանսայի Նանսի քաղաքին Մալզէվիլ գիւղը, ուր կ'անցնէ կենացը մնացորդ մասը, քիչ քիչ բոլորովին կորանցնելով գործողութեամբ վերստացած աղօտ լոյսն իւր տկար աչքերուն.

Սակայն Մալզէվիլի մէջ նա անչան եւ անծանօթ չ'ապրիր, հետզհետէ ստացած բարեկամներուն չնորհիւ, Բաւլաքի կը սկսի ճարտար բժշկի մը համբաւն հանել, եւ իւր կոյր վիճակին մէջ բժշկական մեծ վարպետութիւններ ընելով, ըլլալ Մալզէվիլցւոյ մէկ պաշտելի բժիշկը՝ որուն համար Մալզէվիլանակ Ֆրանսացի մը այս օրերս իւր մէկ նամակին(2) մէջ երկար տեղեկութիւններ տալով կը գրէր.

«Տօքթ. Շաշիեան հոս հրաշալի բուս«ժուններ ըրած է. յուսահատ հիւանդ«ներու բժշկարարն էր նա, զի ունէր ինչ«որ չատերն իւր համբաւեստներէն չու«նին. Հաւատաք որ փրկէ, եւ գիտու«թիւն որ բժշկէ.»

Այս քանի մը տողերը բաւական են գիտնալու, թէ Բաւլաքի իւր նեղութեան մէջ ի՛նչ մեծ համակրութիւն եւ ի՛նչ մեծ պատիւ վայելած է Մալզէվիլեան ընակիչներէն՝ որք մինչեւ այսօր իւր գեղգիրները մասունէ պէս ծոցերնին կը պահեն եւ երբեմն երբեմն ալ զանոնք կը գործադրեն եկեր թնչպէս կը հաղորդէ Մալզէվիլցի նամակագիրը.

Բաւլաքի Շաշիեան երկար տարիներ այսպէս Մալզէվիլցւոց սիրովը սնանելով, հեռի իւր ազգականներէն եւ հեռի իւր մտերիմներէն՝ կը մեռնի խոր ծերութեամբ 81 տարեկան հասակին՝ 1887 Յուլիսի 15/27ին, իւր հետն ի սպառ անհետացնելով Շաշիեան բժշկական մեծափառ անունը.

Անպաւակ մեռած է նա, թէ եւ յսա կանուխ 1840ին ամուսնացած էր Ճէպէճեան գերդաստանի համեստ եւ կիրթ մէկ օրիորդին հետ.

Իւր մարմինը թաղուած է Մալզէվիլի Ֆրանսացւոց գերեզմանատունը՝ ուր Մալզէվիլցիք գովելի եւ օրինակելի եռանդագիտութեամբ կանգնած են իրեն փառաւոր չիրիմ մը, որուն երկու լուսանկարները կը փոխամ ներկայացնել հոս(*) չնորհիւ Յարգոյ բարեկամիս Մեծայարգ Պետրոս էֆէնտի Շաշիեան՝ որ զայն յատկապէս մեր փոստաքի գրութեան համար բերել տուաւ այս օրերս Նանսիէն.

Արեւելեան սեռով չինուած, մշտադալար ծառերու եւ յարափթիթ ծաղիկներու շուքին տակ զետեղուած գեղեցիկ դամբարան մըն է սա՝ որուն վրայ փորագրուած է տապանագիրը, եւ ներքեւն ալ սիրուն չրջանակի մը մէջ Բաւլաքիի երկու պատուանշանները քանդակուած.

Շաշիեանի չիրմին վերեւ անթառամ կախուած կը մնան եղեր հոծ պսակներ, լուրթ մանիչակի, բոսորագեղ վարդի սիրուն պսակներ զոյս նուիրած են եղեր իւր հիւանդները, արդեօք Նանսիի բժշկական Համալսարանի Հայ ուսանողներն ալ այցելութեան կ'ելլեն երբեմն այս գերեզմանին՝ որ Ֆրանսական պայծառ երկինքին տակ Հայ բժշկութեան թանկագին մէկ Ցիշատակարանն է, որուն մէջ կը նիրհէ անցեալ եւ ներկայ դարուս Հայ բժշկական պատմութեան փառքն ու պարծանքն եղող նըշանաւոր Հայ բժշկի մը թոռը եւ մեծանուն Հայ բժշկի մը զաւակը...

1868ին Տօքթոր Բաւլաքի երբ տակաւին Փարիզ էր, կ'ընտրուի Թղթակից անդամ կ. Պոլսոյ Կայս. բժշկական ընկերութեան՝ որ այս առթիւ 1868 դեկտ. 28 թուականաւ նամակ մը ղրկած է անոր եւ վկայական մը, զոր կը պահեն Շաշիեանի ազգականները.

Իւր երկարատեւ կենաց մէջ բնաւ երբէք ունեցած չէ գրաւոր ո՛ւ եւ է աշխատութիւն ո՛չ ալ նշանաւոր մասնակցութիւն ազգային գործերու. հազիւ իւր անունը կը կարդանք Համազգաց ընկերութեան 1860ի բաժանորդաց ցուցակին մէջ, ինչպէս նաեւ Կաթուղիկեայ Հայոց Պատրիարքի ընտրութեան համար 1861ին կ. Պոլսոյ մէջ գումարուած Ազգ. ընդհանուր ժողովոյ անդամոց շարքին մէջ՝ որուն գլուխ կը գտնուէին բժիշկ Տօքթոր Գասպար պէյ Սինապեան եւ բժիշկ Տօքթոր Յարութիւն պէյ Պէտան.

Ներկայացուցանելով հոս իւր կենդանագիրը՝ զոր հարեզարորդին Մեծ. Պետրոս էֆ. Շաշիեան բարեհաճեցաւ տալ ինձ, կը ցաւիմ որ չեմ կարող անոր յուրջն իբրեւ արձան յիշատակի հիւսել դեռ գովեստի տողեր....

Շաշիեան մեծանամբաւ բժիշկներու վերջինն (3) եղաւ Բաւլաքի, որուն աչքերու լոյսին հետ չիջաւ աւա՛ղ եւ անհետ եղաւ բոլորովին Շաշիեան բժշկական դպրաւոր անունը.

ՏՕԳԹ. ՎԱՀՐԱՄ Ց. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

(1) Անուանի Լաէնէք Ֆրանսացի բժիշկը ծնած է 1780ին, եւ մեռած 1826ին. Սա որ բժշկական պատմութեան մէջ երկրորդ Հիպպոկրատ տիտղոսն ունի, 1816—19 հնարեց Օ«էլլոսքոպը այսինքն Բ«ինչ-ական Ականջադրնիչը, զոր յետոյ տակաւ կատարագործելով բերաւ հասուց այնպիսի վիճակի, որով այսօր առանց ասոր ուսման, կարելի չէ բժշկութիւն սորվիլ եւ բժշկութիւն ընել. այսու Լաէնէք կը կոչուի եւ Հայր Ականջադրնիչ (Բէս դը լ'Օ«էլլոսքոպ).

(2) Այս նամակն ուղղուած էր վերջերս Մալզէվիլէն առ իրաւագէտ Տօքթ. Պետրոս էֆ. Շաշիեան կ Պոլսոյ.

(*) Մեզքիւր Իքի ըլսմէր Հանդէս Ամսօրեայս միանտերիճ պուլընմազտա տարը՝ Ճ. Շ.

(3) Ուրախութիւն է ինձ ըսել թէ Շաշիեան գերդաստանէն ծնաւ սակայն նոր բժիշկ մը. Տօքթ. կ. Մ«ե«ոոոբեան անուն ուսեալ պատանին, Ավինեոնի հիւանդանոցներու նախկին Ենդէրը (օգնական բժիշկ) որ իւր ուսումն աւարտեց Մոնպելիէի բժշկական Համալսարանը, տարւոյս սկիզբը յունուարի 19ին. Տօքթ. Մաղասարեան, Բաւլաքի Շաշիեանի հօրեղբօրորդեան գաւակն է, եւ կը խոստանայ այժմէն փայլուն ապագայ.

Տ. Վ. Ց. Թ.

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Վարնատան նոյ. 29 Թարիխիյէ Թարաքիմրզա եաղրըլըյօր.

Նոյեմբեր 6 Թուականը գրուիւն մի տեսնուեցաւ Պատ. Ճէրէմէնէ մէջ, տեղւոյն Հովիւ Արժ. Տ. Յովհան Մանդակունի քահանին դէմ. Այդ յօրուածի լեզուէն դիւրին է դատել թէ ինչքան թշնամական ոգւով գրուած է.

Պ. Յօդուածագիրը ո՞ւրկէ տեղեկացեր է արդեօք թէ այս քահանայն Արժ. Տ. Գէորգ Երէցեան Ծ. վարդապետի միջնորդութիւնը հայցեր է. Ո՞ւր տեսեր կամ իմացեր է արդեօք որ իւր ընտանիք աղաչելու համար երբէք դուռ զարկած ըլլայ. Ուրկէ՞ իմացեր է Գեր. Տեղապահ Հոր սոյն քահանային ղրկած նամակին պարունակութիւնը, քանի որ մէկու մը չէ ցուցեր զայն. Երկար կը լինէր եթէ շարունակէինք մեր հարցումները. Այս բոլոր սուտերը թշնամական երեւակայութեան մէջ միայն կրցեր են ծնունդ առնել. Իսկ պատմական մասին գալով՝ այն ալ վերէն ի վար խեղաթիւրեալ է. քանի որ այդ փորձուած թշնամութիւնը ժողովրդէն շատոնց ընդունած է իւր դատավճիռը, եւ Տ. Յովհան քահանայն այսօր այն Պ. Յօդուածագրին նախանձը շարժելու ասպեան կը վայելէ ամբողջ ժողովրդեան եւ նոյն իսկ երբեմն իբրեւ թշնամի ներկայացող (այժմ անկեղծ բարեկամ) բոլորին ալ ակնածութիւնը եւ անկեղծ սերը. Իսկ այն Պ. Յօդուածագիրը կրնայ իւր սիրտը հանդարտեցնել, տեսնելով որ իւր նկարագրած բոլոր պանդուխտներ եւ այլք որք յանկարծ թշնամական ոգւով գինուած էին, շատոնց փոխացին Տ. Հօր դիմելով զղջում յայտնել եւ նեղոզութիւն խնդրել, իրազեկ լինելով թէ ո՞րպիսի թշնամական ծածուկ ծրագրի մը գործիք դարձնել ուզած էին զիրենք.

1894 Նոյեմբեր 29 ***

Վարնա

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

Իսարէի Մախսուսէնին թէ-ի վաթորըլյա տիւն սապահ Զանագգաւէտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օրան 180 նէֆէր թօքճը իսթիպտալ ասքերի մէմլէքէթիւրինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ Թօքխանէի Ամիրէտէն կիտէն մավունալարա իրքեապ օլընարագ Թօքխանէյէ չզգաբրլմշտր.

—Եունանիսթանտան իգմիրէ կէօնտերիլիպ թրանսիթ սուրէթիյլէ էվրօբայա նագլ օլընան ատի բալամուլթա իգմիր մահուալթընտան գարըշտրըլմագտա վէ պու սուրէթէյէ Անատօլու բալամուլթարընդն դ.յէթիինին տիւշմսինէ սէպէպիյէմ վէրիլմէքտէ օլուպ, պու պապտէ ճիտտի թէպպիրլեր իթթիխազ օլընմշտր տրը.

—Իգմիր վալիսի տէվլ. Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրի՝ չէհրը մէզքիւր մէզքիթպը իտատիսինէ՝ Մէքքէպպը Սուլթանիսէ օլտուղը կիպի, պիր լիսան չիպէսի քիւշտը թասավվուրընտա պուլընմագտա իմիշ.

—Հէյսպէլի ատատա 40 եաշարընտա վէ աշճը Եօրկի նամընտա պիրի՝ մէզքիւր ատատա 50 եաշարընտա պիր գատրնա ալեագա իթմիշ, վէ մէզպուրէ թարաքիրնտան տախի մուգապէլէ օլունմասը իւզերինէ 4 այտան պէրու սէվիշմէքսիզլէր իքէն, էվվէլքի ագշամ իքինի պիրտէն ֆիրար իթմէյէ գարար վերիպ, գատրն՝ խանէսինտէն եիւքտէ հաֆիֆ պահատա ադրը էյնայը թօրլայըպ վաքօրա պինտիքլէրինտէ, քէյֆիյէթի խապէր ալընարագ վաքօրրն իլք եանաշտրը Պուրկազ ատասընտա զապրթա թարաքիրնտան տէրտէսի օլընմշտր տրը.

Գատրնրն Սթամպօլտա գէվճի օլտրը կիպի, եանընտա տախի 6 նէֆէր չօճուղը պուլընմագտա տրը. Քէյֆիյէթէտէն խապէրտար օլան գէվճի՝ մէրգում աշճը Եօրկի ալէյհինտէ իրգամէի ատատա իթթիկի, վէ մուսամէյէի գանունիյէնին տէրտէսը իյֆա պուլընտըը իչիտիմիշ տրը.

Երիմի սէնէ գարը գօճալրգ իտտուպ 6 թանէ տէ էվլատա մալիք օլան մէզպուրէնին չու հալի պիւթիւն ատատ խալգընը հայրէթտէ պրագմշ տրը.

—Տէրսատէթէ կէլմէքտէ օլան Գուրճի գումբանեարընդն էրէւէ նամ վարօրը՝ նոյմ.ին 28ինճի կիւնիւ ֆուրթանընդն թէսքինինէ միւնթազրէն Սիւնէտ պուլընմագտա իտի. Մէզքիւր վաքօրրն աշճըսը խարալամպա Գուրճուլիս նամընտա պիրիսի կիգիրճէ գարայա չզգըպ գաֆայը էյիճէ թիւթարիւրտիքտէն սօնրա վաքօրա ավտէթլէ իքինճի մէվզը գամարարընտան պիրինէ կիրմէք իսթէր. Վաքօրրն իքինճի գարթմանը իյէ խատէմէլէրինտէն պիրի՝ իշպու թասավվուրընն իճբարընա մուխայֆէյէթ իթթիքլէրինտէն, խարալամպա՝ էյինտէ պիր գամա օյտուղը հայտէ պունլարրն իւզերինէ պիհիճում հէր իքիսինի տէ աղրը սուրէթտէ ճէրճ իթթիշ տրը.

Ամէնչի Սթէյեօ տախի հաֆիֆ սուրէթտէ եարալանմշ տրը. Ճարիհ գարթճաճա տէրտէսի օլունրպ, մէճրուհլար տախի Սիւնէտէքի խասթախանէյէ նագլ օլունմշար տրը.

---

(169)

ԷՄԻԼ ԿԱՊՕՐԻՕ

ՕՐՍԻՎԱԼԻ ՈՃԻՐԸ

Լօրանս այն ատիճան տարապայման յուզումով մը կը խօսէր, որ ապահովութեան գործակալը զայն հանդարտեցնել կրնալէ յոյսը կորեր էր. յանկարծ այս միջոցին փողոցէն երկու սաստիկ սուլիւն հասան իր ականջին. Թրէմօրէլ եկեր էր, վարանելու ժամանակ չկար. ուստի գրեթէ բրտօրէն քաշելով Լօրանսի թեւէն, խիստ ձայնով մը ըսաւ անոր.

—Այս ամէնը դատաւորներուն առջին կրնաք ըսել, տիկի՛ն, ինձի տրուած հրամանը միայն տիար Թրէմօրէլի կը վերաբերի. Անհապիկ ձերբակալման հրամանագիրը.

Այս ըսելով՝ Պ. Ցօմինիի գրած ձերբակալման հրամանագիրը սեղանին վրայ դրաւ.

Լօրանս կամքի զօրեղ ճիգ մը ընելով գրեթէ հանդարտեր էր կատարեալապէս.

—Գոնէ հինգ վայրկեանի չափ Թրէմօրէլ կոմսին հետ առանձինն տեսակցելու թոյլ կուտա՞ք ինձի, հարցուց Լէգօգի.

Ապահովութեան գործակալը հրճուանքէն սարսռաց. Լօրանսի կողմանէ այսպիսի աղաչանքի մը կ'ակնկալէր արդէն.

—Հինգ վայրկեանի տեսակցութի՞ւն մը, թող այնպէս ըլլայ, պատասխանեց. բայց հրաժարեցէք ամբաստանեալը փախցնելու յոյսէն, տի՛կին. տունը չրջապատուած է չորս կողմէն. մէկ մը բակը և մէկ մըն ալ փողոցը նայեցէք, և պիտի տեսնէք որ մարդիկս դարանի կեցած են երկու կողմէն ալ։ Ակէ գատ, ես ալ սա քովի սենեակը պիտի սպասեմ արդէն։

Կոմսին ոտնաձայնը կը լսուեր անդուխին վրայէն։

—Հէքթօրն է եկողը, ըսաւ Լօրանս, չո՛ւտ, չո՛ւտ, պահուեցէք։

Ու մինչ անոնք քովի սենեակն աներեւութանալու վրայ էին, յաւելցուց, բայց այնքան ցած ձայնով որ Լէգօգ չլսեց։

—Հանգիստ եղէք, չենք փախչիր։

Այս ըսելով սենեկին դուռը վրայ բրաւ. ատենն էր. Հէքթօր ներս կը մտնէր. մահուան դալուկը պատեր էր այս վերջինին դէմքը, աչքերը տարապայման չփոթութեան մը արտայայտութիւնն ունէին։

—Կորսուած ենք, ըսաւ Լօրանսի, մեզ կը հետապնդին։ Ցե՛ս, սա նամակը զոր քիչ մը առաջ ստացայ, ստորագրութեան տեր անձը գրած չէ. ինք բերնովը ըսաւ ինձի. եկո՛ւր, մեկնինք, փախչի՛նք հոստեղէն...

Լօրանս ատելութեամբ և արհամարհանօք լի նայուածք մը ձգեց Հէքթօրի վրայ։

—Խի՞ստ ուշ է, պարո՛ն, ըսաւ։

Խօսուածքը, կեցուածքը ա՛նպիսի արտակարգ հանգամանք մըն էին առեր, որ Թրէմօրէլ հակառակ իր չփոթութեան, կրցաւ նշմարել զայս։

—Ի՞նչ պատահեցաւ։

—Ամէն բան յայտնուեր է, հասկցեր են որ դուք սպաննած էք ձեր կինը։

—Ո՞ւտ է։

Լօրանս ուսերը թօթուեց թերահաւատօրէն։

—Շատ լաւ, իրաւ է, յարեց Թրէմօրէլ. պատճառն ալ սա է որ շատ կը սիրէի քեզ...

—Իրա՞ւ, իմ սիրո՞յս համար թունաւորեցիք Սօվրըսին։

Հէքթօր հասկցաւ թէ ամէն բան յայտնուեր էր. հասկցաւ թէ ո՛ւր պահուրտիլը գիտնալով ծուղակի մը մէջ ձգեր էին զինքը, և իր բացակայութեանը եկեր և ամէն բան իմացուցեր էին Լօրանսի. ուստի ալ ուրանալ չփորձեց։

—Ի՞նչ ընելու եմ, գոչեց, ի՞նչ ընելու եմ։

Լօրանս զայն դէպ ի իրեն քաշեց, և դողդոջուն ձայնով մը մրմնջեց։

—Փրկեցէ՛ք Թրէմօրէլ գերդաստանին անունը. զէնք կայ հոս։

Այս խօսքին վրայ Հէքթօր ետ ընկրկեցաւ. կարծես մահուան ուրուականը տեսեր էր դիմացը։

—Ո՛չ, ըսաւ, ո՛չ, տակաւին կրնամ փախչիլ և պահուրտիլ ծածուկ տեղ մը. մինակս կը մեկնիմ, դուն յետոյ կուգաս զիս կը գտնես։

—Արդէն ըսի ձեզ թէ չա՛տ ուշ է. ոստիկանները տունը կոխած են։ Եւ գիտէք որ թիարանը կամ կառափնա՛տն է որ ձեզ կը սպասէ։

—Կարելի չէ՞ բակէն փախչիլ։

—Պահակներ դրուած են հոն, տեսէ՛ք։

Հէքթօր պատուհան վազելով Լէգօգի մարդիկը տեսաւ, և ահռելիօրէն այլայլեալ դէմքով մը ետ դարձաւ, գրեթէ յիմարացած։

—Ո՜հ, դժուար չէ սակայն փախուստի փորձ մը ընել, թերեւս ծրպտելով...

—Ապո՛ւշ. հո՛ն, քովի սենեակը ոստիկանութեան գործակալը պատրաստ կեցած է. և ինքն է որ սա սեղանին վրայ թողուց ձերբակալմանդ հրամանագիրը...

Հէքթօր հասկցաւ թէ բնաւ փրկութեան յոյս չկար։

—Ուրեմն հարկ պիտի ըլլայ մեռնի՞լ, մրմնջեց։

—Այո՛, հարկ է. բայց նախ և առաջ, քու բոլոր ոճիրներդ գրաւոր կերպով խոստովանելու ես. կրնայ ըլլալ որ անմեղներու վրայ կասկածին։

Հէքթօր նստաւ մեքենաբար, և Լօրանսի իրեն ներկայացուցած գրիչն առնելով հետեւեալը գրեց.

«Աստուծոյ առջև երդնալու պահուս, կը յայտարարեմ թէ միայն «ես էի որ առանց ո և է մեղսակցի մը օժանդակութեան, թունաւորեցի «Սօվրըսին, և սպաննեցի իմ կինս՝ Թրէմօրէլի կոմսուհին.»

Երբ Հէքթօր այս թուղթն ստորագրեց և ամսաթիւը դրաւ լմնցուց, Լօրանս այն ատեն բացաւ գրասեղանին մէկ դարակն, ուր երկու լեցուն ատրճանակներ պատրաստ կը գտնուէին, մէկը Հէքթօրի տուաւ, միւսն ալ ինք առաւ։

(Շարունակելի)

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ

Ա Ն Օ Ն Ի Մ Շ Ի Ր Բ Լ Թ Ի

Սէրմայէսի 10 միլիոն Ռուկ. լիրա տրր.

Մէրքէզը իսարէսի Գալաթատա որը Սթամպօլտա Համիտիյէ ճամասէսինում թոմսոն խանընում, վէ Պէյօղլունում Տօղրու Եօլում 190 նումէրօր տարիէտ պիրէր չիւպէսի վար որ։

Լօնտրա վէ Բարիզում պիրէր իսարէխանէսի մէվճուտ որ։

Շէ-դեէր

Ամերիկա, Պաղտատ, Լիմասօլ, Բուլգարիա, Ամանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիք, Այտին, Պրուսա, Նաղիլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիդօսիա, Իզմիր, Իսքէնտերիյէ, Գօնեա, Ուշագ, Սօֆիա, Էսքիշէհիր, Լարնակա, Ֆիլիպէ, Թրապիզօն, Էնգարէ Գահիրէ, Բօրթասյիու։

Եահամ վէ բօլիցա սէնէտաթը մուգապիլինում, մուայյէն պիր վատէ իլէ՝ վէ եախօտ հիսապը ճարի գախտէսինէ՝ իգրազամ ադա բօլիցա սէնէտաթը ազամթօ էյլէյիվ, մէմալիքը Շահանէտ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ քեհին պէլէտէր իւզերինէ բօլիցա վէ չէք վէ դրէտ մէքթուպլարը վէ էմրը թէլէկրաֆի քէշիտ վէ հիսապը ճարի քիշտար էսհամ վէ թահվիլաթ վէ էշեահ զիրայմէթ մուհաֆազա էյլէտիկի կիպի, մէմալիքը Շահանէտ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ գուբոն վէ բօլիցա պէտէլէրինի թահսիլ, վէ Գրտատա միպպայէաթ սրբարբէյարբը-նը իյիթա վէ մէաթիքաթ պէյ ու ֆիբրուխթ իթիրկի, վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէի մուայյէնէ իլէ թէվտի օլունան նուգուտ իշիւն,

Պիր սէնէ վատէ իլէ թէվտի օլունան մէպալիղէ 100տէ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիղէ 100տէ պիր պուչուգ, 3 այ վատէ իլէ թէվտի օլունան մէպլաղա 100տէ 1 ֆայիզ վէրիլտիկի,

Սթամպօլտայի չիպէնին մուամէլաթը մէպտուբէտէն պայրա էմթաա իւզերինէ տախի իպրազը նուգուտ էյլէտիկի, էմանէթէն վէ եախօտ վէսիատ ատիյէ օլայագ թէվտի օլունան էշեանդն մուհաֆազասընը տէրէօնտէ իթտիկի,

Պէյօղլունում քեհին չիպէսինին էմթաա մուամէլաթընան մասատա տիկէր մուամէլաթն քեհֆիէսինի իյիա էյլէտիկի վէ բիտցա ֆիյաթը իւզրէ գուրաբը թահվիլաթ, եանի Բարիզ չէհրի օպիկսափնը, Բումելի տէմիրեղ թահվիլաթը, Եունան բիյանգօը թահվիլաթը, Բանսամ բիյանգօը սէնէտաթը պէյ ու ֆիբրուխթ իթտիկի, Սթամպօլ վէ Պէյօղլունում քեհին չիպէսէրում Բումելի տեմիրեղ թահվիլաթընն բրօմէլէրի տախի սաթրարը, վէ 50 լիրայա գատար սէնէվի 100տէ 3 ֆայիզ իլէ թէվտի օլունամ իսթէնիլէն ազէյի զայրէ իթտիկի իյան օլունը։ 8—5

ԱԼԱ ԲԱԼԷԹ ՏՕՐ

Պէյօղլունում Տօղրու Եօլում
Նորատունկեան էվինին ալընում
77 նումէրօում
Եռանդ Գրալ հ-զրէրէրէրէն
դ-ռէհանի-ոպէրէ
Ա. ԳԱՐԱՃԱ ՎԷ ԳՈՒՄՐ.

ԲԱՐԻՁ ԱՒՐԿԻՒ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ

Ֆրանսզը-Եռանդ սէնայիինէ մախսուս ալթուն միտալեա.

Մէգքիւր պէյրիւ մաղազասա պէյրիւք չէպէլդ այնալար, կիւմիւշ գալը վէ ղամ քէնալը այնալար, ալթուն եալընը գօնալը վէ թահվիլի այնալար, սիյահ ադամանտ վէ ալթուն եալընընան մասա վէ գօնալը այնալար, ժաբունկրէ թապէր օլընը սագալը վէ եա հէմ սիյահ վէ հէմ ալթուն բէնկինտէ լագա իլէ ճէլալանմէշ գօնալը այնալար, սիյահ վէ ալթուն բէնկինտէ սինալը տօլալալար, հէր պյոտա վէ հէր լէբլտէ սիյահ վէ ալթուն բէնկինտէ լագա իլէ ճէլալանմէշ չէրչիվէլի պէկլէ այնալար, քիւչիք պուա մանալեալարը, օ-ւագ պուալիւ սինալար, բէսմի իչլուն միւզէյլէն հէր նէվը գօրնիլէր, էնվան չէրչիվէլէր, բաս-բարթ ուլար վէ էմանի էշլալար պուլնալարդ կիպ, օյաստա խիմէնիլէն մանգլալար ալտ ուն եանրդալ եալընալարը, թամմիւրժ ըդբա խալիբ, սրբը պօզուդ էսկի սյնալարա սրբ մէրմէր վէ դեր բէնկատ էն նէգիր ալթուն վարագլար սաթլարը։

Մէգքիւր մաղազա զալէլի էշվէն ֆիյաթլա տիւքէնան վէ մալարա էօնէլրնէ գօնամագ պէյրիւք այնա ճամլարը ֆիւրուխթ խալբ վէ անլէրը բէք սուն պիր իւճբէնթլէ եերլերինէ տաբի վալ էյլէր։

ՖԻՕՅԻՒՐ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷՐՕՍԸ

Գ. ԵԱԼՏԸԶՃԵԱՆ — Գ. ԷՐՄԷՆԻԵԱՆ
ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մալարդն նէֆասէթի վէ էշվէնյէթի իլէ քէսպը չէօրլի էյլէմէ օլան մէղքիւր գուրգանում՝ քէօրբիւ պայրնում վէ Գալաթա ճիհէթինէ էլպիսէ սաթան մաղազալարատ մէվճուտ հէր նէվ հազրը էլպիսէ իլէ գումայլարա հէմ նէֆասէթ հէմ ատ էշվէնյէթ ճիհէթիյէ ըլգալէթ իտպիրմէք, վէ էհալիյէ պիր խրատէրը միւֆիլխիրէ արզ էյլէմէք իւզրէ, մէվսիմէ կէօրէ կէրէք հազրը վէ կէրէք բուտարամա օլարագ հէր տիւրլու էյրգիսէ իլէ գումայլարը՝ էվրօբատան կէրիբրիէն հազրը էլպիսէ վէ գումայլարատան 100տէ 25 նիսպէթինտէ էհվէն պանա բիլ ֆիւրուխթ վէ իսմալ էյլէր։

Նէֆասէթ վէ էհվէնյէթլերի անլամագ խթէէն վէվգարն Իրան գանչէէրեասը գարբրսանա միւճէատէն ինչա օլրնան Թօքաթեան իրանընում պէրինճի գաֆտա 18 20, 22, 24 նումէրօրը օտալարա կէմէէրի իլան օլունը։

ԱՆՄԵԼ ՋՐՕՍԱՆԳԻ

ԸՆԴ ԱՄԵՆը 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ

«Զուարճալի Բաղդացոյց Ընտանեկան» կամ 60 հարցումներու պատասխաններ

ԳԻՆՆ է 7 ԴԱՀԵԿԱՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՕՅԻ ԲՐԷՆՆԷՍ Մ. ՈՒՌՈՒՍՕՎ
ՄԻՒՔԷՐՃԻՍՏ ՎԱՐԴԱՆ Գ. ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

Իշպու քիթապ, չօճուգլարընն թէրպիյէտ մատիյէ վէ մանէվիյէսի զըմնընում իթթիխազը էլդէմ օլան թէտապիր վէ վէսաիթը էսասիյէտէն պահիս տիր։ Շէօյլէ քի, մէսէլէի նազիքէ վէ հայաթիյէ օլան թէրպիյէի աթֆալա բէք երքէնտէն էհէմմիյլի վէրիլմէմէսինէն, վէ օլ պապատ տրզգաթ ու իթինա օլընմամասընան, իլէրուտ հասրլ օլան չայանը թէէսսիւֆ նէթիճէլերի պէյան իտէր։ Մէքթէպ տանիլինտէ վէ եա խարճինտէ թէրպիյէյէ պայլամանընն էասսի վէ մազսատ քհաֆի օլմատըընը տէփիլը գավիյէ իլէ խսպաթ էյլէր։ Վէլհասրլ պէշիրքանէն պէտ իլէ թէրպիյէ խուսուսընա իթթիխազ օլընանագ թէտապիրատէն մանէն վէ մատատէթն իլէրի կէլէճէք մուհասսէնաթը իյդահ էյլէր։ Պահու սուս թէէհհիւլ իտեճէքլերէ վէ թազէ էվլէնմիլէրէ պիր միւշավիրը խասս օլապիլիր։

Այէլիսուսուս Եզլ պէզը հէռիյէտ մաղամրնտա վէրիլմէյէ բէք միւնասիպ օլապիլիր։

Քհաղրաը վէ թապը նէֆիս օլուպ, ատի ճիլիւլիսի 5 վէ միւզէյյէն ճիլիւլիսի 8 զրչ. տրր։ Հէր քիթապճուս պուլընդրր։ Սրբարբէյ իսէնլէր՝ Ֆինճանճրլարտա Ամէրիգան խանընտա միթերճիմնէ միւրաճաաթ իսէպիրիլէրր։ Բօսթա իւճրլերի 40 բարա տրր։ 5—3

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Էվրօբա Գօրսամը

Լօնտրա 14 դեկտ.

Ինկիլ. էհամը Ռնկ. Լիր.	103—25
Օսմ. էահամը աչլարը	25—31
» » գաքանաը	25—43
» » Սէրի Ա	65—50
» » » Բ	44—
» » » Գ	28 -37
Սթամբուլ 1871	98—
Օսմանլը Պանգասը	16—62
Բուսխա իսթիդրաքը	
Մրսրը ատեչ. մուխթարեաէ	102—50
» իմթիյազը	—
Տարիէի Սանիյէի Մրսրը	103—
Եռանան 5 % 1879	30 —
Թուչիրա իսթիդրաքը	—
Գուլկար իսթիդրաքը	101—25
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—28 60

Բուքրիզ 14 դեկտ.

Ֆրանս. էահ. 3 %. ֆր.	102—37
» » 4½ %.	107—50
Եէնի Օսմ. էահամը աչլարը	25—45
» » » գաքանաը	25—67
Մի-ատրէլ	
Սէրի Բ.	43—90
» Գ.	28—62
Բումելի չրմէնաքֆէրի	123—87
Օսմանլը Բէյժիսի էահամը	470—62
« Պանգասը	669—06
Դրէսի Լիոնէ	796—25
Գրէսի Ֆոնսիէ	915—
Գոնֆէռուալ ռէնգօնթ	545—
Սիւվէյիշ ագախանը	3070—
Իթալիա էահամը	87—20
Մրսրը ֆունտ. մուխթարեաէ	—
Բռազիլիոյ Թիւրք	478—75
Գամպիո 3 այ վատէ	25—15

Վիէննա 14 դեկտ.

Լօնտրա Ի-էֆիրեաէ գամպիո	124—65
Բումելի չրմէնաքֆէրի ֆիր.	70—80
Օսմանլը Բէյժի ռաչիսանը	230—50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լաստ. ուսմ. ռաչն ագչ. գաս.	28—10
» » » էն եիւքսէք	28 -10
» » » էն ալչաղը	27—39
Պու սուպան ալչրաղը գ. ք.	28—07
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	98 —
» » » էն եիւքսէք	—
» » » էն ալչաղը	—
» » » ալչրաղը գ. ք.	—
Իզոր Ա.	65—20
» Բ.	44—
» Գ.	31—
Բումելի չրմէնաքֆէրի	122—75
Ագչէ ֆարիզ	6—
Բէբօր Դրչ.	—
Հվալէսիդ » բէբօր	30—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍՈՕՆԼԱՐը

Դրէսի ժէնէրալ	10—23
Սթամբուլ Պանգասը	4—13
Օսմանլը Սիկուրթա ղիրքէթի	7—60
Բէժի ռաչիսանը	20—34
Թրամվայ	8—22½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. ուսն	Դրչ. Բ
Գէյազ մէճիտիյէ ֆիրզը	108—12
Մէթալիք »	98—
Գէյլիք »	102—
Ամբրագ »	103—
Ռենիիզ լիրասը	110—22
Ֆրանսզը ալթունը	88—03
Բոլ	90—20
Գրէմիզ ալթունը	51—15
Դարպան գարմէսի	8—33

ԳԱՄՊԻՈ

Լօնտրա	110—13/16
Գամպիո 3 այ վատէի	22—71¼

ԻԼԱՆԱԹ

Միւնագասանն իճրասը էվվէլճէ իլան օլունան տարէի ճէլիլի խարիճիյէնին պագը օսալարը մէֆրուշաթընն սէնէի հալիյէ քհանունը էվվէլինին 5ինճի բազար երթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի մերիւճէ-կինտէ, թալիպ օլանլարն պէհէմէհալ եէվմը մէգքիւրտէ նիհայէթ սասաթ 10ա գատար տարէի միւշարէյէհա իտուպ գօմիսիօնընա միւրաճասաթ էյլէմէյէրի իլան օլունը։ 2—2

1 քհանունը էվվել 310

ԷԹԵՍ ՄԱԳԱՋԻՆԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՒԼԷՍԻ ԳԱՐԵՐՍԸՆՏԱ
Եռգէնը ոգիպէնէն Եռեբոտ Ն. 657-659

Մ. ԺՕՐԺ ԲՍԱԼԹԻ

ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մէղքիւր մաղազասա զայէթ էհվէն ֆիյաթլա վէ հէր քէսին քէսէսինէ էլվէրիշլի սուրէթատ աթիտէքի էշեալար սաթըլմագտա որր։ Շէօյլէ քի, հէր շէքլ վէ հէր ճրնսասա սալօն, եահագ վէ եէմէք վէ իշ օտասը վէ եազրխանէ վէ իտարէխանէ էշեալարը, խալլարը, ասնալար, իրէքլի վէ եոնլը գումաշլար վէ սաիրէ։

Ժօրմ Ժ. Բսալթի մաղազասը՝ էվրօբանրն պաշլրնա ֆապրիգալարբյա ճարի օլան միւնասէպաթը վասիսար վէ պինէֆա քէնտի ֆապրիգալարը սայէսինտէ քէնտի միւյթերիէրինէ ֆէլդզէատ նէֆիս վէ միւհէքքմ մօսիկալար իթա իթմէկի վէ տերճէի նիհայէտ էհվէն իճրբէթլէ էշեալի մէգքիւրէյի եերլէրինէ տէօչէմէքլիկի վատ վէ թէահհիւտ իտէր։

ԹԷՅԻՎԻՅԷ ՎԱԲՕՐԱՐը

ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթլէ Իաքէնտերիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը

Թէվֆիգ Բաշպանի վաբորը ալաֆր. հոկտ. ի 19ընէ չարշէնպէհ կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սասաթ 4տէ Տէրսաատէթ ատէն Իաքէնտերիյէյէ հարէքէթ իտէրէք. Զանագգալէ. Միտիլլի վէ Իզմիրէ օղրայտագ որր։

Իլանը աթէրէ տէկեն Խրտիվկէ վաբօրաբը եալընընդ Բիրէյէ ուղրայարագ ատրուճա Իսքէնտերիյէյէ կիտէճէք տիր։ Տէրսաատէթատէն Բիրէյէ գատար օլան մէսաֆէ 24 սասաթտա վէ Իաքէնտերիյէյէ գատար 3 կիւնտէ գաթ օլընտագ որր։

Լանգաս պիլեթլերի ֆամիլիատա վէ կիտիպ կէլէս ալընընգտա, թէնպիւը ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունը։

Վաբօրատա պիրինճի ատնդֆ սուֆրա թագգրը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ իաքսէթճի գատարը վար որր։

Եիկնէ բօսթամ մէգքիւրէնին ԻՍԹԷՆՏԵՐԻՑԷ-տէն հէր չարշէնպէհ սապատկրը հարէքէթ ի-սէն Պէյրութիւ Շամ վաբօրաբը տօղրու Նա-ֆատատա հարէքէթ իտուպ ԻՍԹԷՆՏԵՐԻՑԷ-տէն 14 սասաթտա Պէցրութա վարը։ Եվ ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ. ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԹԷՆՏԵՐՈՒՆ օղրար։

Բօսթամ մէգքիւրէն Գրբմէզը տէնիպէ իշլէ-յէն վաբօրաբը հէր ճուսնա կիւնիւ Պրինճիպի բօսթա չանեսարդն միւսաֆէրինտէն օտնդրա Ամէրիգայէն հարէքէթէ ճիտատ, Սուաքիմ, Մասուա, Հիւտայտա վէ Ատէն իպգէէ-լէրինէ օղրար։

Բօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իս-թէյէնլէր Սթամպօլտա Էմին-Իսնիանատ քէօրբիւ պայրնատա Եէնի-Ջամիտ խանընատ գումբանատի մէգքիւրէն ատէնթէսատէնտէ միւրաճասաթ իթմէկի տիրլէր։

Իշպու ատճէնթէսատէ պէտէի Մէսրրը պիւճիմէ բօսթա իտարէխանէլէրինատ թէէսիյէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիցասրը (Մանասա Բօսթ) տատի իթա իտէր։

Հէր պընդի եօղու իլիւն Պէյօղլունտա Տօղրու Ե լտա 170 նումէրօր մահատէ Մ. Մ. Թոմսոն Գուգ վէ եվսաբ ատէնցիսաքնա միւրաճասաթ օլընա։

ԵԹԳԱԿՕ ՍԷՐԿԵԲ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ
ԷՆ ՊԼՕՅԻՒԻՐ ՄՈՒՋԱՖԷԼԻՐԻՅԷՐ
ՍԻՆԿԷՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ ԹՈՒԱՖԷՆԱՆ ԳԱԶԱՆԼՈՒՄԸՆ ՏՐՐ

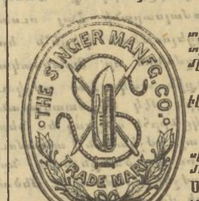

Պիթիւն քիւրէէ արզ էյզերինտ Սինկէր գումբանեասը տիքէշ մաքինալարընն բիւճմանլիքինի վէ էնվաբ միթեասատիսինին միւնէբերատն գէյմէթլէրինի իսպաթ իթմէք իւզրէ միւթեասատան ֆամիլա վէ էանաքը սարիէ մաքինալարընա

54 ատէտ չահատէմնամէ

եիթա գէլընմէշ որր։

ԹԱԳԼԻՏԼԻՐԷ ԱԼՏԱՆՄԱՑԸՆԸՋ

ՀԱԳԻԳԻ Սինկէր մաքինալարընն սրՀՀէթի պուրատա բէսիմլերի կէսոթէրիլէն վէ քհանֆիլի մաքինալար իւզէրլերինտէ մէվճուտ պուլընան ֆապրիգա մարգասը իլէ թէհսագուդ իտէր։ Մէղքիւր մաքինալար Միւսիւ Ճ. Նայալինկեր թարաֆընատան վիլայաթատա վէ Տէրսաատէթատէ Թէեսիս վէ եալընընդ գիրտատ թասատատ վէ Թարիհ գէլընան մաղազալարընատ ֆիւրուխթ օլունը։

1.—Գալաթատա Թիւնել իթթիխալինտէի օսգադատ Վիհկէր խան։
2—Գալաթատա Գարաքէյատ Վայմատա սօգաղրնատ Թրամվայ սթասիօնը գարշրսընատ նումէրօ 120։
3.—Պէյօղլունատա Գալաթա Սէբայրնատա Մէթթէէր Սալթանի գարշրսընատ։
4.—Սիրքէճի Հաճա Բաշա Պաղը Ալի ճատատէսի Ն. 11։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԼԽՈՒՍԷ

Իշպու 1894 Նոյեմբերին 28/նեռի կիւնիւնէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ադուլարտան հէօբրէյ

ՍՐ. Տէ.

2 45 Պ. Ատա, Հէյդէլի, Գուրկաղ, Դրնալը.
2 45 Հէյդէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճամը Պօսթանը, Գալամբշ, Մօտա։
3 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Գուրկաղ, Գրնալը (Պ. Ատատան սատա 4տէ)
8 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Գուրկաղ, Դրնալը, (Պ. Ատատան սատաթ 9ատ (Խալընը Ճուսնա Երթէսի կիւնէրի Գատրքէօյունէ օղրայտագ որր։)
4 Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյդէլի. Պ. Ատա, Գարթալ, (Խալընը Ճուսնա Երթէսի կիւնէրի Գատրքէօյունէ օղրայտագ որր։
9 45 Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյդէլի, Պ Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 40 Մօտա, Գալամբշ, Ճամը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ. Պ. Ատա, Հէյդէլի։
10 45 Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյդէլի, Պ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադուլարտան հէօբրէյ

3 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Գուրկաղ. Գրնալը։ (Պ. Ատատան սատաթ 4տէ)։
3 30 Հէյդէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճամը Պօսթանը, Գալամբշ, Մօտա։
8 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Գուրկաղ, Գրնալը, Գատրքէյ։ (Պ. Ատատան 9.15տէ)։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Հէօբրէյտան Ադուլարտ

4 Գատրքէյ, Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյդէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9 45 Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյդէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 40 Մօտա, Գալամբշ, Ճամը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյդէլի։

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բաղար կէ-Ամբէրինտան հատատ Ադուլարտ վէ Ադուլար ճանդիպինտան հէօբրէյտ

2 30 Գալամբշ, Մօտա, Գատրքէյ։ (Գատրքէյունէն սատաթ 3տէ)։
2 45 Հէյդէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճամը Պօսթանը, Գալամբշ, Մօտա։ (Գալամբշտան սատաթ 4.10տա)։
5 40 Գալամբշ, Մօտա, քէօբրիւ։
9 45 Գալամբշտան տօղրու քէօբրիւյէ։
12 Գալամբշտան տօղրու քէօբրիւյէ։

Հէօբրէյտան Ադուլարտ ճանդիպինտ

2 Տօղրու Գալամբշ։
5 Տօղրու Գալամբշ։
9 15 Մօտա, Գալամբշ։
10 40 Մօտա, Գալամբշ, Ճամը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյդէլի։
11 15 Գատրքէյ, Մօտա, Գալամբշ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադուլարտան Ադուլար ճանդիպինտան հէօբրէյտ

3 30 Հէյդէլի, Պ. Ատա Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճամը Պօսթանը, Գալամբշ, Մօտա։

Հէօբրէյտան Ադուլար վէ Ադուլար ճանդիպինտ

10 40 Մօտա, Գալամբշ, Ճամը Պօսթանը. Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյդէլի։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՆԻ ԹԱՐԻԳԻ

Ադուլարտ ղբմենդիքէրէրէ դ-Ամբէսարքէ հէօբրէյտան

ՍՐ. Տէ.	Գ.Թ. Ն.
1 45 Իսպիշէհիրէ կիտէն	24
3 47 Բէնտիկ կիտէն	4
5 25 Բէնտիյէ կիտէն	6
6 30 Պիկա Թէսատիֆ(4)	
8 20 Իզմիտ կիտէն	26
10 30 Բէնտիկ կիտէն(4)	8
10 30 Բէնտիյէ կիտէն (4)	10

Հայտար-Բաշատան

2 55 Բէնտիքտէն կէլէն	1
4 23 Բէնտիքտէն կէլէն	3
6 06 Իզմիտտէն կէլէն	21
7 08 Բէնտիքտէն կէլէն(4)	5
10 08 Բէնտիքտէն կէլէն	7
11 Պիկա Թէսատիֆ	
12 05 Էսկիշէհիրտէն կէլէն(4)	23

ԳԱՏՐԷԼՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼԵՄԻԹԷՆ Բէօբրիւտէն Գատրքէյ		ԲԱԶԱՐ Բէօբրիւտէն Գատրքէյ	
ՍԹ. Տէ.	ՍԹ. Տէ.	ՍԹ. Տէ.	ՍԹ. Տէ.
2 (2)	2 15	2 15	2 15
3	3 (5)		
3 45	3 45		
4 30	4 30	3	3
5 15	5 15	4	4
6	6	5	5
6 45	7 15	6	6
8	8 30	7	7
9 15	9 15	8	8 30
10	10	9	9
10 25	10 35	10	10
10 50	11		
11 15 (3)	11 25	11	11
11 45	12 10	12	12
12			

(2) Իշպու սէֆէր՝ տօղրուճա Գալամբշա կիտէճէք տիր։
(3) Իշպու սէֆէր՝ Գատրքէյ, Մօտա, Գալամբշ թարիգիյէ իճրա օլընճագ որր։
(4) Ճուսնա վէ բազար կիւնլերի Ֆէնէր Պալչէի գաթարընա թէսատուֆ իտէճէք տիր։
(5) Իշպու սէֆէրլէր՝ Գալամբշ, Մօտա, Գատրքէյ թարիգիյէ իճրա օլընճագ որր։ Շիտտէթի լօտա Հավայատա ուսմամ օն բսաթալար պիրէր էլէրէք էվվել։ Տարէքէր իտանէճէքլէրի կիպի, ասպահլարը էօբրիւտէն Ատատաբա իճրա օլունն սէֆէր իճրա օլունմայճագ որր։

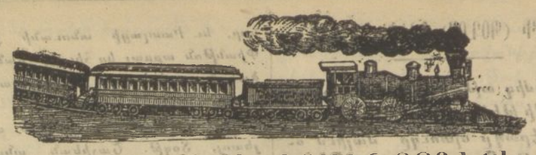

Ա.ՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1894 Հոկտեմբերին 20ինէն ԷՔԻպարէն

Ա.ԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	34	4	6		26		8	10
ՍԹԱՍԻՕՆ	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու		Էշեա վէ Եօլճու		Եօլճու	Եօլճու
	Սպտ.				Ագշմ.			
Գէլիբոլիսէն	1 45	3 47	5 25		8 20		10 30	11 30
Հայտար բաշա մէվ.	2 10	4 12	5 50		8 45		10 55	11 55
» հար.	2 28	4 22	6		8 57		11 05	12 05
Գըզըլ Թօբրագ	— —	4 30	6 08		9 07		11 13	12 13
Ֆէն. քէօշէսի	2 37	4 34	6 12		9 11		11 17	12 17
Կէօզ Թէբէ	— —	4 39	6 17		9 17		11 22	12 22
Էրէն քէզ	2 47	4 45	6 23		9 23		11 28	12 28
Պօսթանճը	2 56	4 52	6 31		9 33		11 35	12 35
Մայթէբէ	3 03	5 03	6 41		9 45		11 45	12 45
Գարթալ	3 23	5 11	6 52		10 01		11 56	12 56
Բէնտիք մէվ.	3 34	5 22	7		10 11		12 04	1 04
» հար.	3 40				10 24			
Թուզլա	4 03				10 46			
Կէյպիզ	4 26				11 10			
Տիզ Խակէյէսի	— —				11 37			
Թավշանճըլ	4 58				11 47			
Հէրեքէ	5 13				12 06			
Եարբմճա					12 30			
Թիւթ. Զինճիրլիք	5 45				12 44			
Տէրինճէ	5 54				12 57			
Իզմիրտէ մէվ.	6 09				1 43			
» հար.	6 24				Ագշմ.			
Պէզիրճ Տէրպէնտ	6 59							
Սապանճա	7 24							
Ադա Բազար	7 47							
Կէյյէ	8 31							
Ադ Հիսար	8 52							
Մէքէճէ	9 22							
Լէճքէ	9 47							
Վէզիր-խան	10 22							
Պիլէճիք մէվ.	11 06							
» հար.	11 16							
Գարաքէզ	12 28							
Պօզիւք	12 56							
Իսն Իսնիւ	1 34							
Զօղաբ Հիսար	2 02							
Իսկիշէհիր մէվ.	2 40							
	Ագշմ.							
	Գթբ. Ն. 122							
	Սպտ.							
Իսկիշէհիր հար.	1							
Ադ Բունար	1 49							
Այբ քէզ	2 35							
Պէյրուք Աբբը	3 23							
Սարբքէզ	4 38							
Պիլէր	5 35							
Սաղիլեր	6 20							
Պէյլիք Քէսբրիւ	7							
Բօյաճիլը	7 55							
Մալի քէզ	9 17							
Աբնճան քէզ	10 49							
Էնդարէ մէվ.	11 12							
	Ագշ.							

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	1	3	21	5	7		131
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճու	Եօլճու	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու		Էշեա վէ Եօլճու
							Սպտ.
Էնդարէ հար.							2 10
Աբնճան քէզ							3 06
Մալի քէզ							4 20
Բօյաճիլը							5 59
Պէյլիք Քէսբրիւ							6 51
Սաղիլեր							7 23
Պիլեր							8 08
Սարբքէզ							9 13
Պէյրուք Աբբը							10 20
Այբ քէզ							11 15
Ադ Բունար							11 54
Իսկիշէհիր մէվ.							12 41
							Ագշ.
							Գթբ. Ն. 23
							Սպտ.
Էսկիշէհիր հար.							11 45
Զօղաբ Հիսար							12 22
Իսն Իսնիւ							12 56
Պօզիւք							1 29
Խարաքէզ							2 02
Վէզիճիք մէվ.							2 52
» հար.							3 02
Վէզիր-խան							3 35
Լէճքէ							4 09
Մէքէճէ							4 39
Ադ-Հիսար							5 04
Կէյյէ							5 28
Ադա Բազար							6 17
Սապանճա							6 33
Պէզիրճ Տէրվէնտ							7
Իզմիտ մէվ.						